

Registered at the G.P.O. Sydney, for transmission by post as a periodical

MISLI

1968 JANUAR ŠTEVILKA I LETO XVII

NAŠA LETOŠNJA POVEST

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

Slišali smo željo, da bi MISLI prinašale kakšno povest, ki bi tekla vse leto, ali pa vsaj večino mesecev. Z letošnjo povestjo skušamo želji ustreči.

Odločili smo se za Detelovo povest "SPOMINSKA PLOŠČA". Ko jo je pisatelj poslal leta 1914 v tedanji DOM IN SVET, je uredniku, dr. Izidorju Cankarju, dobremu poznavalcu literarnih vrednot, tako ugajala, da jo je objavljala na prvem mestu tistega letnika Doma in Sveta.

Povest je zabavna, šaljiva, pa tudi poučna. Slika ljudi, kakršni smo. Tudi na naše tukajšnje razmere bi se dalo iz povesti kaj obrniti. Seveda bo vsakdo med nami pomislil na tega ali onega rojaka, ki ga pozna, sam nase pa nič kaj rad . . .

MOHORSKE — 4 lepe knjige za \$3 — je še dobiti pri p. Vale-
rijanu. Lahko jih naročite tudi na naslov MISLI.

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DESETI BRAT, roman, spisal Josip Jurčič — \$1.

H E R T A , povest baletke, spisal Janko Mlakar — \$1.

SMISEL ŽIVLJENJA, zelo poučna knjiga, spisal dr. Janez Jan-
žekovič — \$1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno
branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest,
spisal Ruda Jurčec. — \$2.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knajpova zdravilna
metoda z vodo. \$ 1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Kra-
sna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Ce-
na (nevezani) \$1.50 s poštnino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan
Ahčin. Cena \$3.00 s poštnino.

DOM POD BORŠTOM. Povest. Spisal Janez
Kmet. — \$ 1.00

STOJI NA REBRI GRAD. — Zgodovinska
povest. Spisal Metod Turnšek. — \$ 1.50.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak
rešuje v knjigi razne človekove težave. — \$ 1.00.

SIN MRTVEGA, Karel Mauser — \$ 1.00.

DANTEJEV "PEKEL" v prevedbi Tineta De-
beljaka — \$2.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sve-
ta in druga odkritja. — \$ 0.60

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja —
\$ 1.00.

PASTIR CIRIL, povest — \$ 1.00.

MEDITACIJE — nabožne pesmi Franca Sod-
ja, pisatelja "Pred vrati pekla". — \$2.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Po-
vest. Spisal Zorko Simčič. — \$ 2.00.

LETO XVII.

JANUAR, 1968

ŠTEV. 1

DA BI GA VENDAR BOLJE SPOZNALI!

DR. JAKOB ŠOLAR, ljubljanski kanonik, učenjak in velik ljubitelj slovenske besede, je lani izdal knjigo o dr. Antonu Brezniku pod naslovom ŽIVLJENJE BESED. Na strani 7 beremo med drugimi:

“Kdo ve kaj o Maksu Pleteršniku? In vendar nam je ustvaril temeljno delo, ki je neslo naše ime po vsem svetu: slovar slovenskega jezika v dveh zajetnih zvezkih (1894 in 1895), ki je še danes nepogrešljiva zakladnica našega besedja. Pa se je zgodilo, da je leta 1921 na mladi slovenski univerzi na poti skozi Ljubljano predaval sloveči francoski jezikoslovec Antoine Meillet; 80-letni Maks Pleteršnik je bil dovolj mlad, da je prišel k predavanju in skromno stal prav zadaj v kotu v slavnostni dvorani, medtem ko mladi prireditelji niso imeli koga posaditi na prva mesta, Maksa Pleteršnika pa niso poznali in ne vedeli, da še živi.

“Tudi Breznikovo slovnico so dijaki imeli 30 let med svojimi učnimi knjigami od 1918 do 1945, in vendar jim je bilo še skoraj ime neznan, kaj šele, da bi se kdo menil za njegovo osebo in delo”.

Na te stavke dr. Šolarja smo se spomnili, ko smo brali v decembrski tipkariji p. Bazilija:

“Prihodnje leto bo BARAGOVO LETO. Stoletnica njegove svetniške smrti . . . Zdaj je prišel čas, da proslavimo tega našega velikega rojaka, katerega ime nosi naš hostel, pa ga toliko rojakov niti ne pozna po imenu”.

Če si je dr. Šolar upal zapisati, da je Pleteršnikov slovar našega jezika “nesel naše ime po vsem svetu”, kako ne bi to veljalo za našega rojaka škofa Baraga? Niti nam ni treba v prvi sapi že pomisliti na to, da je bil velik misijonar, izredno svet

človek in ustanovitelj nove škofije v tedanji ameriški divjini. Komur se to ne zdi kdo ve kako upoštevavanja vredno, naj izve, če še ne ve, da je Baraga kakih 50 let pred Maksom Pleteršnikom hodil po enakih znanstvenih potih. Pa se moramo takoj popraviti: ne po enakih, po neprimerno bolj neizhojenih! Pleteršnik je za sestavljanje slovenskega slovarja našel jezik že v mnogih knjigah. Baraga je Indijancem ustvaril slovnico in slovar (in z njima pismeni jezik) naravnost iz nič! Najbolj imenitne knjižnice po svetu hranijo Baragovo delo kot eno največjih dragocenosti.

Vsa čast Maksu Pleteršniku, za trdno drži, kar je dr. Šolar o njem zapisal. Nad Baragovim delom pa ne moremo drugega kot strmeti. Če ta ne spada med znanstvenike, kdo naj? In ni se uvrstil med znanstvenike kljub svojemu svetništvu, naspotno! Prav zato, ker je bil svetnik, je zmozel tako velikansko delo poleg vsega drugega, kar je storil. Neizmerna ljubezen do sočloveka ga je gnala v silne napore za povzdigo ljudstva, ki mu je posvetil svoje življenje. Ne moremo ločiti v njem znanstvenika od svetnika, pa tudi ne svetnika od znanstvenika.

In takega moža, ki je poleg vsega tega v ameriški divjini toliko mislil na svoje rojake in tudi zanje pisal knjige, naj ne skušamo od blizu poznati in ga po možnosti predstaviti tudi svoji okolici, v kateri živimo? Sicer je pa že nevarnost, da nam bodo tuji vedeli povedati o njem več ko mi njim.

MISLI se bodo to leto potrudile, da bodo Baraga spoznali tudi tisti med nami, ki ga po besedah p. Bazilija “ne poznajo niti po imenu”. Če bodo le hoteli?

OB STOLETNICI BARAGOVE SMRTI

Januar 19. 1868 — januar 19. 1968

DNE 19. MARCA 1866 je baltimorski nadškof Spalding v papeževem imenu pisal vsem ameriškim škofom, naj se snidejo prvo nedeljo v oktobru tistega leta na cerkveni zbor v Baltimoru, ne zelo daleč od New Yorka. Povabilo je seveda dobil tudi škof Baraga v Marquettu, dobrih tisoč kilometrov proč.

Baraga je imel že blizu 70 let in je bil vse prej ko zdrav. Že leto poprej ga je zadela rahla kap, da mu je desnica precej ohromela. Trpel je tudi na poapnenju žil. Kaj lahko bi se bil opravičil, toda njegova vestnost mu tega ni dala. Hotel je biti pričujoč pri tako važnem zborovanju in se je odpeljal v Baltimore preko Chicaga. Večino potovanja je že mogel napraviti z vlakom, povsod pa železnice še ni bilo.

Cerkvenega zbora se je udeležilo 47 škofov in nadškofov, med njimi je bil pri odprtju tudi Baraga. Tresel se je od slabosti in bil truden do smrti, toda vzdržal je. Naslednji dan, 8. oktobra, je bil tudi še navzočen pri prvem zasedanju škofovskega zbora. Na dan 9. oktobra pa Baraga že ni bil več zraven . . .

Tisto jutro so ga na hodniku ob vznožju stopnic v nadškofovem stanovanju našli nezavestnega. Vstal je bil na vse zgodaj, kakor po navadi, da bi opravil premišljevanje in molitve. Ko je stopal po stopnicah, ga je zadela močna kap. Bil je čisto sam. Napsni križ, ki ga je nosil kot škof, mu je pri padcu predril obleko in ga ranil na prsni. Odtoklo mu je precej krvi in to ga je rešilo, da ni na mestu umrl. Več zdravnikov mu je dalo prvo pomoč in nadškof mu je podelil poslednje maziljenje.

Toda polagoma si je nekoliko opomogel. Silili so ga, naj se ne vrne v svojo v severnem mrazu ležečo škofijo, naj rajši ostane v milejšem podnebnju bolj na jugu. Tudi naj pove, katerega duhovnika bi svetoval za pomožnega škofa. Tega se ni branil. Navedel je dva Slovence, Mraka in Čebulja, pa Nemca Kohlerja, jezuita. Da bi se pa sam ne vrnil v Marquette, o tem ni hotel slišati. Želel je umreti med svojimi verniki ali pa vsaj na poti do njih.

Da bi ga škofje še naprej ne pregovarjali, je na tihem in brez slovesa odšel iz bolnišnice sv. Neže in izginil iz Baltimora samo v spremstvu svojega duhovnika, ki je prišel z njim na cerkveni zbor. Bil je Francoz Bourion. Na vožnji proti posstaji in potem na vlaku je moral Bourion škofa neprestano opirati. V Chicagu ga je moral prenesti na rokah

BARAGA — v les vrezal Miha Maleš

v drug vlak. Oba sta bila prepričana, da bo na poti umrl. Vendar mu je Bog namenil še leto in nekaj mesecev življenja in — trpljenja!

Meseci pred smrtjo

Po srečnem povratku v Marquette je prevzel vso oskrbo bolnega škofa njegov osebni strežnik Gašper Schulte, Nемеc po rodu. Po štirih tednih ga je spet postavil na noge. Ker je bil Baraga po cele tedne edini duhovnik v Marquettu, je začel spet opravljati duhovska dela in učiti katekizem. Pa ni dolgo zdržal. Oslabel je tako, da je docela omagal. Gašper ga je moral negovati kot otroka. Baraga je pa še vedno skrbel za vso škofijo in z veliko težavo narekoval Gašperju, kaj naj opravi namesto njega; če je pa prišel kak duhovnik iz sosednjih krajev na obisk, je vpregel njega. Hudo mu je bilo, da Rim še ni imenoval naslednika, toda pošta je bila v tistih časih strahotno počasna.

Svojemu duhovniku Jackerju je večkrat narekoval pisma na razne naslove v Ameriki in Evropi. Ta pisma so ohranjena in iz njih še danes lahko

Baragov pogreb.

Tiste dni so imeli v Marquettu silovit mraz in vse okoli debel sneg. Vendar so mogli obvestiti okoliške duhovnike in tudi nekaj škofov ter jih povabili na pogreb. Baragovo truplo so izpostavili v cerkvi in čakali na pogrebe 12 dni. Mrlič je ležal v preprosti krsti iz smrekovega lesa, obdan z belimi zavesami. Zaradi silnega mraza so lahko tako dolgo čakali. Končno se je zbralo šest duhovnikov iz škofije, ki jih je štela itak samo 21. Škofa ni bilo nobenega. Zvedeli so, da je odšel na pot škof Henry iz Milwaukee, pa se je moral zaradi silnih viharjev sredi pota vrniti.

Pogreb je bil dne 31. januarja. Baragovo truplo so položili v grobnico pod cerkvijo. Zgradili so jo na novo v dneh čakanja na pogreb . . .

razberemo, kako mučne dneve in mesece je Baraga doživljal tiste čase. Slab je vedno bolj, nazadnje niti ni mogel več ležati v postelji, večino časa je prebil na stolu naslonjaču. Še tako je le težko dihal in komaj kdaj za nekaj hipov zadremal.

Kljub temu je komaj dva meseca pred smrtjo, 11. novembra 1867, "šel" v štiri ure oddaljeni Ne-gaunee, kjer je župnikoval g. Bourion, njegov spremljevalec v Baltimore, blagoslavljal vogelni kamen za novo cerkev. "Šel" je seveda tako, da so ga deloma peljali, deloma nesli na stolu čez dosti debel sneg. Z največjo silo je opravil obred, verniki so strmeli in spremljali opravilo s solzami v očeh.

Zadnja dva meseca sta bila skoraj neprestan smrtni boj. Le tu pa tam se mu je nekoliko zboljšalo. Smrt ga je rešila kmalu po polnoči 19. jan. 1868. Bil je praznik Imena Jezusovega. Samo sluga Gašper je bil pri njem, dal mu je v roko blagoslovljeno svečo in mu zatisnil oči.

OB OBISKU PATRIARHA ANTENAGORA V BELGRADU

Carigranski pravoslavni patriarh Antena-gora, ki se je že ponovno prijateljsko srečal s papežem, je bil na obisku tudi v Belgradu, kjer ga je srbski pravoslavni patriarh ljubez-nivo sprejel. Na sprejem so bili povabljeni tu-di katoličani in so se vabilu odzvali. Slovenski duhovnik, ki je bil med drugimi na sprejemu, nam piše:

DNE 11. OKTOBRA JE NANESLO, da sem bil v Belgradu, kjer smo v Saborni cerkvi, na srbskem Vatikanu, pozdravili naslednika tistega patriarha, ki je pred stoletji presekal Kristusovo cerkev na Vzhod in Zahod. Po stoletjih je prišel naslednik tega patriarha sem v Belgrad, ki je vedno pomenil "balkanska vrata proti Carigradu". Najprej sino čakali na ulici, toda navdušenje je tako vzkipelo, da so nas srbski reditelji poklicali v Saborno cerkev in nam kot duhovnikom odkazali častna mesta skupaj s pravoslavnimi duhovniki in škofi. V cerk-skupaj s četrtina evangelijske strani napolnjena vi je pa bila katoliškimi redovnicami; naše usmiljenke, hrvat-ske milosrdnice, križarke iz Djakovega in šolske sestre (mariborske), seveda vse na službi v Bel-gradu.

Ali bi bilo mogoče kaj takega samo upati, ko je v 1918 nastala Jugoslavija? Največji optimisti smo sicer upali, toda kralj Aleksander je hotel ob-noviti "četrti Rim", njegov patriarh naj bi bil glav-ni pravoslavni patriarh in orodje Aleksandrove verske politike. Danes je njegov (in kraljice) pre-stol v Saborni cerkvi prazen! V Saborni cerkvi stojita namesto "cezaropapeža" dva patriarha, ki se bosta te dni razgovarjala, kako nazaj in skupaj z Rimom ali bolje: s Petrom.

Rusija pa še čaka na Fatimo, kot je bilo na-povedano. —

LETOŠNJA RISBA NA NAŠEM OVITKU

G. Rapotec ni našel časa za risbo na letošnjem ovitku. Napravila nam jo je ena izmed sester na Point Piperju. Posnela jo je po drobni Baragovi risbi, zamišljeni v krogih ameriške Baragove Zveze v Marquettu. Pred tremi leti smo jo imeli na našem Koledarčku. Kaže Baraga kot misijonarja, ki je s križem v roki in z živo besedo zasadil drevo vere na ozemlju med valovi velikih jezer v severni Ame-riki, o čemer nam govore mnoge knjige. Primerno je za BARAGOVO LETO, da imajo naše MISLI tak ovitek.

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101. Tel. 86 8118

★ P. BERNARD JE MED NAMI IN PRIGANJA ME naj mu tipkarijo osebno oddam pred odhodom. Duhovne vaje vodi za naše sestre. Sem mislil, da bi ga malo zadržal med nami, pa mi ni uspelo. Na zadnji dan v letu se vrača v preljubi Sydney in tako ne bo mogel reči, da je bil "dve leti v Victoriji" . . .

P. Bernard si je ogledoval našo nedograjeno cerkev in tole povedal: "Pravite, da boste v juliju cerkev 'odprli'. Saj je že odprta na obe strani: spredaj in zadaj . . ." Res bi bili ti dve steni lahko že dolgo pozidani, če bi se le malo potrudili. Tako sem pa moral kar požreti urednikovo norčevanje, četudi bi rad pristavil: "V Sydneyu je pa še VSE odprto . . ."

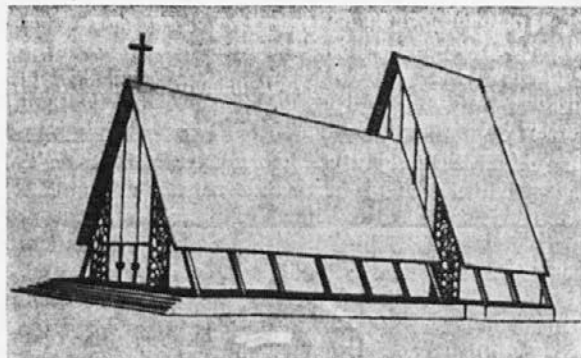
(Ali naj to pomeni, da nam hočete naprtiti svojega — polža? Nikar! Imamo polžev za cel semenj. — Ur.)

★ Za cerkev smo do danes nabrali \$ 22,262-93. Saj se številka kar lepo dviga. Ko bi še prostovoljni delavci tako lepo hodili na gradilišče, pa bi bil vesel. Bojim se, da tudi po teh počitnicah ne bom imel kaj prida poročati. Vse je tako strašno zaposleno in v lastnih skrbeh. Ni časa . . . Bo tudi letos malo pogrebov, saj še umreti — ne bo časa. (O, ko bi bilo res!)

★ V Adelaidi sem na svojem božičnem obisku zvedel, da smo tam zopet izgubili enega iz svoje srede. Dne 26. novembra je na svojem domu v Royal Parku nenadoma umrl mlad slovenski mož in družinski oče, Franc Kermolj. Pokojni Franc je bil rojen 2. septembra 1932 v vasi Sveto, župnija Komen. V Trstu se je poročil 7. oktobra 1953 z Marto Uršič. Nato sta skupaj emigrirala v Avstralijo, kamor sta dospela na "Toscani" v februarju 1954 in se nastanila v Adelaidi. Tu sta postavila domek zase in svojo družino.

Pogrebne obrede je opravil adelaidski hrvaški duhovnik Ivan Mihalič. Maša zadušnica je bila 28. novembra v Hindmarshu, nato pa so truplo pokojnika vrnili zemlji na cheltenhamskem pokopališču.

Iskreno sožalje vdovi in obema hčerkama, ena-

ko sorodnikom v domovini. Prihodnja slovenska maša v Adelaidi (na četrto nedeljo v januarju) bo za pokoj Francetove duše.

★ Omenil bi rad še eno ime, ki sem ga pogrešil v Matici mrtvih v novembrski številki "Misli". Dne 5. decembra 1966 je v katoliškem hospicu za umirajoče v Kew (Caritas Christi) umrl naš rojak Ivan Jakac, lepo pripravljen za odhod v večnost. Bil je doma iz Istre blizu Kopra. Pred nekaj leti smo pokopali njegovo ženo, njega pa je takrat sodišče kot krivca ženine smrti obsodilo na smrt. Ivan je pred sodiščem in potem zatrdil, da je nedolžen, a dokazi so bili močnejši. Ko so v zaporih v času čakanja na izvršitev smrtne kazni ugotovili na njem neozdravljivo bolezen (raka), je kaplan kaznilnice izprosil zanj, da je bil prepeljan v bolnišnico. Večkrat sem ga obiskal. Žal me je vodstvo hospica o Ivanovi smrti pozabilo obvestiti in ker sem zvedel zanj prekasno in mimogrede, sem tudi sam pozabil poslati pravočasno ime pokojnika za Matico mrtvih. — Naj bo s temi vrsticami popravljen.

★ Letošnja božična noč je bila pri nas lepa. Ne vroče ne mraz, nad nami zvezdno nebo, nič vetra. Udeležba je bila velika, tudi veliko spovedi in obhajil. Votlina z jaslicami je bila praznično okrašena in osvetljena, velika repatica je zopet sijala visoko na drevesu. Opazil sem tudi, da ta naša tradicionalna polnočnica privablja vsako leto več avstralskih katoličanov.

Prav iskreno se zahvaljujem vsem, ki so pomagali urediti votlino in dvorišče. Enaka zahvala pevskemu zboru.

Jaslice bodo ostale v votlini do svečnice. Starši, pripeljite svoje otroke, da si jih ogledajo.

★ Poroko morem spet omeniti samo eno: dne 23. decembra sta v kapelici Marije Pomagaj v Kew stopila pred oltar Leopold Koblar in Patricia Thompson. Ženinov rojstni kraj so Ravne na Gorenjskem, krščen pa je bil v Bohinjski Bistrici. Nevesta je bila rojena v Angliji. — Čestitke!

★ Krstite pa so sledeče družine: dne 16. decembra so prinesli h krstu **Olgo Martino**, hčerko v družini Janeza **Urha** in Martine r. Erpič, Surrey Hills. Iz North Springvale so prišli s **Kristino Ano**, hčerko Petra **Mofardina** in Marije r. Muraro. — Dne 17. decembra je krstna voda oblila **Tanjo Diana**, prvorojenko Slavka **Kavčiča** in Antonije r. Stemberger, Pascoe Vale. Isti dan je bil krščen **Boris Franc Valentin**, sinko Franca **Jelovčana** in Marije r. Mohorčič, Campbell Field. Ostala dva krsta tega dne sta: **Cindy Doris** je hčerka Jožefa **Simčiča** in Eme r. Velišček, Glenroy; **Frances** pa bodo klicali prvorojenko v družini Pavla **Michella** in Angele r. De Nittis, Brunswick. — Dne 23. decembra so iz Pascoe Vale prinesli **Edvina**, sinka Jožefa **Štolf**a in Danile r. Bole. — **Tončka** je oblila krstna voda dne 30. decembra in je prvorojenec v družini Antona **Berkopca** in Helene r. Majcen, Oakleigh. — Za konec leta je bil dne 31. decembra krščen **Marko**, prvorojenec Stanka **Sušlja** in Jože r. Šabec, Preston.

Vsem družinam iskrene čestitke. Ne bo še tako hitro zmanjkalo otrok za slovensko šolo, ne! Da bi se le starši vselej zavedali svojih dolžnosti in dali svojim otrokom dobro vzgojo. In na domači jezik naj ne pozabijo! Vpišite svoje šoloobvezne otroke v Slomškovo šolo, ki bo po počitnicah zopet začela pri naših sestrah!

★ V molitev priporočamo slovensko sestro, m. Romano, ki leži hudo bolna v bolnišnici sv. Vincencija (St. Vincent's Hospital, Fitzroy). Ravno na vigilijo praznika Brezmadežne (7. decembra) je tako nesrečno padla, da si je zlomila že paralizirano nogo v kolku. Operacija je uspela, a starost in paraliza leve strani le nista najboljša pogoja za zdravje. Bog daj, da bi bila m. Romana kmalu spet med nami.

★ Kako bomo proslavili Baraga in mu odkrili spomenik pred Baragovim domom, še ne morem reči nič gotovega. Morda drugič kaj o tem.

ODŠEL JE EDEN NAJVEČJIH BARAGOVCEV

PRAV ZARES NAM JE HUDO, da moramo prav za stoletnico Baragove smrti poročati o smrti enega njegovih največjih poznavalcev in občudovalcev. Dne 8. dec., na praznik Brezmadežne, je v Milwaukeeju, ZDA, odšel k Bogu **dr. Franc Jaklič**, po poklicu duhovnik in profesor bogoslovja. Več let je trpel na sladkorni boleznii.

Rajni je bil rojen pri Sv. Gregoriju blizu Ribnice leta 1892. Mašniško posvečenje je prejel 22. junija 1915 iz rok škofa dr. Jegliča — skupno z našim p. urednikom. Služboval je v Škofovih zavodih v Št. Vidu, pozneje pa kot profesor na celjski, kranjski in ljubljanski gimnaziji. Po vojni je bil nekaj časa zelo delavan v Argentini, pred kakimi 10 leti je odšel v ZDA, da bi v Baragovem Marquetteu pomagal pri delu za Baragovo postavljenje na oltar. Na žalost ga je začela grabiti bolezen in se je moral umakniti v neki zavod v mestu Milwaukee, kjer je končno dočrpel.

Pokojni dr. Jaklič je poleg drugega dela veliko sukal pero. Za mladino je napisal krasno knjigo Po svetli poti in znani molitvenik Pred Bogom. Najbolj pa poznamo njegovi obširni knjigi o naših dveh velikih misijonarjih Knobleharju in Baragu. Knjiga o Baragu je izšla že po vojni v ponatisu. Na novo jo je izdala Misijonska zveza v Argentini. Dr. Jaklič je dodal v drugem izdanju nekaj novih odkritij in je knjiga še danes najboljše delo o Baragu v slovenščini. Pozneje so še marsikaj odkrili in kolikor vemo, je rajni profes-

sor vse pridno zbiral, toda bolezen ga je ovirala, da bi mogel porabiti v tisku.

Za boljše poznanje škofa Baraga med Slovenci si je pridobil rajni profesor nevenljivih zaslug, z zvezi z našim največjim misijonarjem ne bo pozabljen njegovo ime. IN PACE!

BARAGA NA OLTAR

Marija Brenčič

GOSPOD, KI V BARAGU SI NAM PODARIL PASTIRJA DOBREGA IN UČENIKA, USLIŠI VERNIH SRC GOREČO PROŠNJO: NAJ KMALU GA ČASTIMO KOT SVETNIKA!

GOSPOD, KI DAL PO BARAGU POGANOM SI MILOSTI IN VSEH DOBROT NESTETO, USLIŠI NAS, KI PROSIMO, DA Z NOVIM SVETNIKOM POVELIČAŠ CERKEV SVETO!

GOSPOD, KI BARAGA JE LE PO TEBI NAPOROV ZMOŽEN BIL IN DEL VELIKIH, DAJ, DA PO NJEM TE MOREMO SLAVITI, KI ČUDOVIT V NEBEŠKIH SI SVETNIKI!

GOSPOD, KI SI ODPIRAL RAJSKA VRATA V DOM VRAČAJOČEMU SE MISIJONARJU, DAJ, DA DELIMO Z NJIM NEBEŠKO SREČO: NAJ SMEMO GA ČASTITI NA OLTARJU!

ALI VEMO ZA SVOJ DOLG?

Ta spisec je bil objavljen lani v ljubljanski reviji CERKEV V SEDANJEM SVETU. Dr. Vilko Fajdiga je namestni postulator za Baragovo beatifikacijo v ljubljanski nadškofiji.

S pričujočim člankom je opozoril rojake doma na resno delo marquetteške škofije v Ameriki, da bi bil Baraga proglašen za svetnika. — Ur.

STOSEDEMDESET LET JE MINILO 29. junija letos, odkar se je rodil, in sto let bo minilo 19. januarja prihodnje leto, odkar je umrl naš veliki rojak, duhovnik, misijonar in škof Friderik Baraga. V severni Ameriki, kjer je preživel svoja heroična misijonarska leta, je njegovo ime vklesano v ulice in šole, kraji in okrožja se po njem imenujejo in tisoči njegovo ime s hvaležnostjo izgovarjajo.

Pri nas pa, kjer mu je tekla zibelka, kjer je doživel mladost in kot mlad duhovnik zaoral globoke brazde prave pastoracije sredi janzenističnega mraza — ali se ga spominjamo dovolj? Domovina, ki je nikoli ni pozabil in se je zaradi nje povsod kljub vsemu čutil tujca, nanj preveč pozablja. Po prvem obisku v domovini leta 1837 je zapisal v slovo:

“Čeprav me poklic, s katerim me je Gospod v svojem usmiljenju oblagodari, pelje na drugo zemeljsko poloblo, vendar ne bo minil prav noben dan mojega življenja, da se ne bi v duhu mudil med svojimi ljubljenimi”.

Slovenija, ki jo je proslavil s svojim znanstvenim, predvsem pa misijonskim delom tako zelo, da ga je Zgodnja Danica leta 1853 ob drugem prihodu v domovino pozdravila kot “najmilejšo zvezdo obnebja Slovenije”, poslej le premalo misli na Baraga, kakor da je preteklost več ne briga.

Toda ali je Baraga res samo kos preteklosti? Ali ne sega s svojimi neminljivimi znanstvenimi zaslugami za raziskovanje življenja in posebno jezika severoameriških Indijancev še v sedanost, ki od njega živi? Ali niso njegove zasluge za pokristjanjenje in civiliziranje divjih rdečkožcev, ki so bili ob njegovem prihodu 1. 1831 pogani, po njegovih neizmernih žrtvah pa že leta 1855 skoro vsi spreobrnjeni, še do danes ohranile svojo veljavo in blagodejno moč?

Ali ni Baragova osebnost, v čudovit mozaik povezana s tolikimi naravnimi in še večjimi nadnaravnimi darovi, še danes kakor svetli vzor, h kateremu se spleča težiti z vsemi silami? Ali sploh more biti le kos davnine nekdo, ki je tako junaško živel in trpel za Boga in neumrjoče duše, da naravnost kliče po svetniškem sijaju in kot svetnik razliva svojo luč iz preteklosti preko sedanosti v bodočnost?

Ali vemo verni Slovenci, posebno pa duhovniki, ob vsem tem za svoj veliki dolg? Vsaj ob stoletnici njegove smrti naj bi se ga še bolj spomnili in se začeli pogovarjati o tem, kaj nam je storiti, da bo Baraga v domovini vsaj tako znan in čiščen, kakor je v tujini. Razpravljati bi morali o tem, kako bi svetlo podobe njegove junaške osebnosti približali mladim ljudem, ki bi vsi radi postali velike osebnosti.

Predvsem pa bi se morali meniti o tem, kaj storiti, da bodo naši verniki dobili zaupanje v priprošnjo tistega, o katerem ne dvomimo, da ga je Bog že nagradil z nebeško slavo. Naše zaupanje v njegovo priprošnjo bi moralo biti tako močno, da bi izzvalo — čudeže.

Po tej sliki iz Amerike je posnet naš letošnji ovitek

"SLOVENIK" V RIMU — KAKO?

Razume se, da se vsi zanimamo za napredek tako velike ustanove in želimo večkrat kaj slišati, kako se stvar razvija. Posebno tisti in tiste med nami, od katerih je SLOVENIK že dobil darove in jih še pričakuje.

Dne 29. oktobra 1967 je bil na obisku v Rimu ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik. Na shodu, kjer se je srečal z rimskimi Slovenci, je imel vodja priprav za SLOVENIK msgr. Maksimilijan Jezernik govor in njegove besede so izšle v tisku. V njih je dosti jasen odgovor na naša vprašanja. Objavljamo nagovor v naslednjem. — Ur.

Prezvzišeni! Dragi rimski Slovenci!

Nisem pripravil dolgega govora. Verjetno že veste za zadnji razvoj akcije slovenskega zavoda. Danes bom kratek; samo pozdrav in nekaj podatkov.

Najprej pozdrav ljubljanskemu nadškofu. Pozdrav vodstva Slovenika in njegovih gojencev. Pred dvema leti ste cerkveno otvorili slovenski zavod, danes se je število gojencev skoraj podvojilo. Bilka postaja trdna in se lepo razvija. Vaš včerajšnji obisk v Sloveniku in skupna slika nam dajeta novo "korajžo". Vam je to gotovo v tolažbo. Naj bo to šopek, ki vam ga poklanjamo za 65-letnico.

Nekaj podatkov. Začeli smo brez denarja, brez študentov, brez svoje hiše. Letos je kar sedem gojencev, imamo pet in pol hektarov zemlje, dobrotniki so zbrali nad 55 milijonov lir. Denar prihaja od vseh strani: iz Avstralije in Argentine, iz Amerike in zamejskih slovenskih krajev. Rimski Slovenci so med prvimi.

Danes pa začnemo zbirati za stavbo. Načrt bo v teh dneh odobren. Zato bomo zastavili vse sile, da bomo mogli zbrati 120 milijonov lir za novi Slovenski zavod v večnem mestu. Zaupamo v Boga, ker je doslej vidno vodil vse naše delo. Zaupamo v verne slovenske katoličane, ker so do sedaj zbrali že nad 50 milijonov lir. Ako bi zbrali vsako leto 40 milijonov, potem bi bila v treh letih končana stavba in zbirka.

Doslej smo zbirali in odkupovali posamezne metre. V bodoče bomo odkupovali opeko, pohištvo in sobe. Odkup sobe velja 3 milijone, odkup kompletnega stanovanja 10 milijonov. Na sobah bo napisano ime dobrotnika in bodoči študentje se ga bo-

Misli, Januar, 1968

do spominjali v molitvi ter ga ohranili v trajnem spominu. Za odkup ni treba plačati takoj, zadostuje, da to izvedete do leta 1970, torej v treh letih.

Drzen načrt! Brez korajže in zaupanja v Boga ne bo šlo. Prepričani smo, da bodo v nebesih delali naši zavetniki, naši narodni božji služabniki. Danes smemo sporočiti samo to, da se je neka gospa že obvezala, da bo tekom treh let plačevala vsak mesec 1000 lir. Drugi dobrotnik bo plačal, če bomo začeli graditi, 3 milijone, zopet drugi pod nekaterimi pogoji 10 milijonov. Torej imamo že plačano eno sobo, eno stanovanje za predstojnika. Povedano z drugimi besedami: od 120 milijonov imamo že zagotovljenih 13 milijonov.

Prezvzišeni! To je drugi šopek, ki vam ga poklanjamo za jubilej. Vam in vsem našim nadpastirjem. Naj bi bil današnji dan drugi vogelni kamen do uresničenja naših želja! Vsi se bomo vrgli na delo. Vsak bo dal svoj delež, ki ga bo spremljala molitev. Vas pa prosimo, slovenski nadpastirji, verni sobratje in sestre v domovini, da nam z molitvijo in z žrtvijo priključite obilo božjega blagoslova. Brez denarja ne bo šlo. A danes smo bolj kot kdaj koli prepričani, da še bolj krvavo potrebujemo molitve.

PO DEVETIH LETIH

Prav za devetletnico se je našla med uredniškovimi papirji razglednica iz Lemonta, ki jo je 13. januarja 1959 poslal rajni škof Gregorij Rožman z naslednjim besedilom:

Dragi pater Bernard: —

Kar iz doline "Marijinega veselja", zdaj nekoliko zasnežene, pošiljam zahvalo za Vaše božično pismo. Sem tu za štiri dni "na oddihu". — Kadar dobim MISLI, me vedno "zabode", da sem najbrž že nekaj let dolžan naročnino, pa ne bom čakal, da bi se nabral dolg za . . . bom prej poravnal. Vam pa hvala za "povest" v Koledarju Svobodne Slovenije; sem se vsaj zopet enkrat nasmejal, kar dobro dene v puščobi vsakdanjosti. Pozdrav in blagoslov! — Gregorij Rožman.

Spominjam se, da sem mu na to odgovoril: Naj vas ne skrbi naročnina, imate jo plačano do smrti. Če se to pravi do vaše smrti ali do smrti lista, to naj odloči Bog.

No, odločil je, da do škofove smrti . . . Ur.

SPOMINKA PLOŠČA

Povest, spisal Fran Detela

“ALI SI ZADREMAL? GOVORI VENDAR!”

se je sklonil visokošolec Ivan, ta čas predsednik dijaškega kluba Naprej in ta čas na počitnicah v domovini, k prijatelju Janku, učitelju v njegovi rojstni vasi, na Mlaki. Janko je ležal pod košato buk-vijo vznak in obraz je imel pokrit s širokim slam-nikom. Tako lepo je pritrjeval Ivanovemu modro-vanju, da je opravičeno budil sum, da s svojimi mislimi ne dohaja prijateljevih besed.

Bilo je pa tudi tako vroče popoldne, tako tiho in enakomerno je pripekalo sonce, da je dremala vsa narava. Listje je čepelo mirno na drevju, cvet-ke so povešale trudne glavice, čebele so se obirale po vresju in murni počivali po svojih luknjah. Ivan pa je občudoval krasoto svoje domovine, ki je osem mesecev ni bil videl, snoval načrte za njeno blagin-jo in njen napredek in se jezil na Janka, ki je kazal tako malo smisla za njegove namene.

Takšni so ljudje, ki uživajo dan na dan dobro-te domačega kraja! Komaj je prilezel z njim pri-jatelj na zeleni holmec nad Mlako, je legel v sen-co in zadremal. Izgovarjal se je, da ima že štiri šolske ure za seboj in da je ves čas z veliko te-žavo dramil zaspano mladino; potem je umolknil in prepustil Ivanu uživanje lepe narave.

“Oh, nehvaležni ljudje!” je vzdihnil Ivan. “Obdani od krasote živite tukaj; a ne čutite, ne vidite, ne slišite je nič. Tujina nas uči ljubezni do domače grude. Že zaradi tega bi se skoraj pripo-ročalo, da gredo ljudje po svetu”.

“Govoriš kakor kak plačan agent kakšne ame-riške plovne družbe”, je momljal Janko in se napol obrnil.

“In to zdravo krepko ljudstvo, ta krasna dek-leta! Ali si ti res tak trdokožec ali tako blaziran, da se ti še ni vnelo srce?”

“In kako se mi je vnelo”, je zazehal Janko. “Prisadilo bi se mi bilo kmalu. Toda kaj mi to po-maga?”

“Mlakarjeva Francka, Lomastova Marička, kje dobiš lepših deklet? In ti si brhek fant. Katero bi hotel, bi dobil”.

“Vem, in še drugih deset.”

“In če si res že zgubil vse mladostne vzore in si ne moreš misliti ljubezni brez mamona — vsak-tera izmed teh dveh ima denar”.

“To se pravi, Mlakar ga ima in Lomast ga ima, in če bo Lomast dal hčerko kakšnemu kmetu, bo

štel dote štiri ali pet tisoč kron, in še kakšno kravo dobi zet po vrhu; če pa zasnobim Maričko jaz, bo obljubil ljubeznivi tast sto goldinarjev dote; izto-žil jih bom mogoče po poroki petdeset, češ, saj ne potrebuje, ko ima plačo.”

“Hudo sodiš svoje rojake. Ampak če zahtevaš ti kar največjo doto, Lomast pa gleda, da bi izpla-čal najmanj kar mogoče, ali si nista oba podobna?”

“Ker oba barantava, misliš? To je naša nava-da.”

“Toda z najsvetejšimi čustvi, Janko!”

“No, najsvetejša čustva pa dote vendar le ni-so. Ali se ti pa ne zdi, da ljudje še za nebesa barantajo, ko preudarjajo, kako bi najceneje, z naj-manjšim trudom prišli gor. Lansko leto sem naro-čil pri nekem kmetu seženj drv. Skladal mi jih je tako lepo, da sem takoj lahko vtaknil roko vmes, kjer sem hotel. In še jih je zmanjkalo za eno četr-tino. Obila mera res ni, je dejal, bom pa molil za vas.”

“Oh, kako si ti krivičen!”

“Ali pa ti! Človeške razmere so podobne kul-i-sam v gledališču. Od daleč se lepo vidijo, od blizu jih ne smeš gledati. Meni se zdi, Ivan, da se pri-pravljajš za kakšno kandidaturo. Potem so seveda volilci polni vseh vrlin”.

“O, jaz vidim napake, pa vidim tudi vrline. Da so naši ljudje duševno, bi rekel, nekako zaspa-ni, to vem. Kakor stroji hodijo na delo in z dela. Žalosti se ne vdajajo, a tudi veselja ne poznajo.”

“Filozofiji, kaj hočeš!”

“Jaz bi jih rad prebudil k samozavesti, pre-dramil”.

“Oh, pusti jih! Filozof je vedno srečen in naj-srečnejši, kadar spi. Pusti jih spati. Vsak, ki se še ni naspal, je hud, če ga dramiš. — Ti, kaj mi je prišlo na misel. Morda izvira drama iz dramiti, ta-ko da je ljudje po pravici ne marajo.”

“Drama se vendar pravi dejanje.”

“No, vidiš! In prav dejanja se ljudje tudi bo-je. In kako jih misliš dramiti?”

“Ali vidiš tu pod nama selo Hrastje?”

“Poznam. Ni vredno, da bi se sklonil. Enajst številik šteje vas, petnajst otrok hodi k meni v šo-lo, bodoči učenjaki.”

“Če dobe dobrega učitelja. Toda pustiva šale. Ali veš, kdo se je rodil pod škorčevo streho v Hra-stju?”

“Škorec za škorcem!”

“Ali veš ti, kdo je bil Urban škorec?”

“Ne vem, pa me tudi ne zanima.”

“Tako je. Za domače se ne brigamo, po tujem hlepimo. Urban škorec je bil slovenski pisatelj.”

“Kaj vraga! Ali ti veš, kaj je spisal?”

“Škorec je slovenil”.

"Torej po ovinkih, skozi nemščino. Tujski promet na literarnem področju. Tod hodijo k nam Rusi, Francozi, Angleži."

"Poslovenil je po izvirniku dve povesti Kristofa Šmida."

"Tako, seveda, da se bere prevod lepše od izvornika in ga naši učenci laže razumevajo. Ali se ni tako glasila ocena teh prevodov?"

"Umril je pred petnajstimi leti."

"In zakaj ga ne pustiš v miru počivati?"

"Ali bi ne bilo umestno, da se na njegovo rojstno hišo vzida spominska plošča?"

"In ti hočeš nastopiti z imenitnim govorom. Prav. Jaz bom pa zbral njegova pisma in jih ponudil kakšnemu znanstvenemu zavodu. Na stečaj se jim bodo odprli vsi predali in zame bo to prijetno literarno delo. Človek se proslavi in trud se izplača. Tebi je samo za slavo?"

"Oh, kaj slava, kaj jaz! Meni je za rojake; te bi rad navdušil, tem navdihnili moški ponos."

"Saj ga imajo. Le poslušaj, kako baha, kdor ima petdeset goldinarjev več ko sosed. Ali ni nosil Muren ponoči žita iz kašče nazaj na skedenj, da ga je še enkrat meril in toliko več namlatil?"

"Jaz bi jih pozval na skupno delo za splošno blaginjo."

"Ti, nikar! Vsak zase delajo prav dobro, puščajo drug drugega pri miru in se imajo, kakor so dandanes letine, še precej radi. In če sešteješ te postavke, imaš splošno blaginjo skupaj. Kakor hitro jih pa združiš, se bodo sprli, ker se bo zbudila nevoščljivost. O splošni blaginji, to se samo tako govori. Ali misliš res kandidirati?"

"Ti me nočeš umeti? Jaz govorim o kulturi, o razvoju duševnih sil. Kolikor človek zna, toliko velja."

"To resnico učim jaz v šoli. Pa se mi zdi, da mi je še otroci ne verjamejo. Povej mi rajši kaj o pisatelju Urbanu Škorcu."

"Navadno življenje slovenskega pisatelja. Umril je v Kranju kot oficijal, šele petinpetdeset let star."

"In dve pripovedki Kristofa Šmida je poslovenil?"

"Da, dve."

"Koliko bi bil torej še storil, če bi ga nemila smrt ne bila pobrala v cvetu let! Slovenec res nima sreče. Najbrž bi bil poslovenil še eno."

"Brez dvoma. Rojakov dolžnost pa je, da se ga spominjajo. Jaz nameravam sklicati delovni odbor in poslati novinam navdušen poziv s prošnjo za prispevke; potem naročimo spominsko ploščo in v poldrugem letu se lahko izvrši slavnost. — Kakšen bo spored? Kakor povsod: zvonjenje, streljanje, govori, petje, narodne noše in kosilo."

"In koga misliš pritegniti v odbor?"

"Najprej tebe, ki boš vodil petje, potem gospodarja Škorca, ker je pisatelju nečak in ker se bo na njegovo hišo vzdala plošča, in iz Hrastja še Rjavkarja, ki je najimenitnejši posestnik in ima najlepšo hišo. Z Mlake pa župnika, župana Lomasta in krčmarja Mlakarja, da nam bo streljal."

"Ti, Lomasta pusti pri miru! To ti je težak človek, včasih priliznjen kot lačen maček, drugič robot in na kveder".

"Ne gre; Lomast je župan in ljudje se ga boje."

"Ker jih tožari zaradi razžaljenja časti in odira z osmimi, desetimi procenti. Koliko škode je že naredil ta človek!"

"Torej ga moramo pridobiti, da nam je ne stori. Kdor hoče doseči namen, mora rabiti sredstva."

"Je rekel tat, ki je lezel skozi okno, si je mislil trgovec, ki se je pripravljaj z dobičkom na kant, in si tolaži vest marsikak prošnjak, ki črni navzgor svoje konkurente. Ali je res Urban Škorec vreden, da si nalagaš zanj toliko sitnosti?"

"Vem, da ni vreden; ampak prebuja naroda je vredna, da se zanjo trudimo. Jaz nameravam rojakom tudi predavati."

"O čem pa?"

"To ravno premišljujem. Po mojem mnenju ni prav, da se kmetom vedno govori, kak' prideluje krompir se najbolj. Zanimiv mora biti predmet, da budi zanimanje, ali pa navaden in preprost, toda obdelan z višjega vidika. Ne' zunanost, notranost, duševno stran je treba poudariti."

"Predavaj o psihologiji hroščev. To bi bila duševna stran znanega predmeta."

"Jaz pojdem svojo pot", je dejal Ivan z bridkim nasmehom na ustih in se obrnil, da odide.

"Počakaj vsaj, da sonce zajde", se je zlecal Janko in se kobacal kvišku. Daleč po veli tratini se je potegnila njegova lena senca. "Saj pojdem s teboj, toda ne mudi se nikamor. Če je čakal slavni škorec petnajst let na svojo ploščo, bo vendar počakal še par mesecev."

"Najprej stopiva do Škorca v Hrastje"; je dejal Ivan. "Tega bo lahko navdušiti, ker gre za čast njegove hiše, ki bo zaslovela daleč po slovenskem svetu. On bo tudi rad prispeval k stroškom slavnosti. Jaz le obžalujem", se je žalostil Ivan gredoč, "da si ti tako mrzel, tako brezbrizen. Seveda, frivolnost in cinizem je znak današnje dobe; kaj čuda, da bi se tudi ti v par letih tako po —"

"Pofrivolil in pocinil, hočeš reči. Doba, družba, razmere."

(Pride še)

Izpod Triglava

MARJAN ROŽANC, Ljubljčan, slovenski pisatelj, ki so ga lani komunisti poslali v zapor za pol leta, se je poleg drugega pregrešil tudi z naslednjim zapiskom v tržaškem MOSTU: Komunistem kot laična in konkretna priredba biblije, ki veruje v moč ljudskega razuma in dobrote in ki bo že kar jutri prinesel raj na zemljo, se je vsekakor omajal. Komunist — tudi to je sedaj že jasno — se ne daruje za bližnjika, ampak le sam zase in svojo osebno korist; nič drugače vsi strankarski voditelji. Partizanska skupnost je razpadla, solidarnosti ni nikjer; človek je v tem obljubljenem zemeljskem rajju slej ko prej sam kot pes.

V **MARIBORU** so imeli goste iz Lužiške Srbije, ki je zdaj pod komunistično Vzhodno Nemčijo. Lužičani so v Mariboru priredili večer lužiško-srbskih pesmi, pa tudi likovno razstavo domače folklore in del današnjih umetnikov. Iz Maribora so Lužičani prenesli svojo razstavo še v druga slovenska mesta in končno v Zagreb. Povsod so zbudili občudovanje zaradi svoje narodne in kulturne trdoživosti.

NA **BLEDU V HOTELU JELOVICA** se je vršil v oktobru lani mednarodni kongres profesorjev katehetike. Kongres je priredila ljubljanska teološka fakulteta. Udeležilo se ga je okoli 70 katehetskih izvedencev iz obeh Nemčij, iz Poljske, Holandije, Avstrije in seveda Jugoslavije. Predavanja so imeli večinoma katehetski izvedenci iz Muenchena na Bavarskem.

ZA MINULI BOŽIČ je Mladinska založba v Ljubljani zopet izdala plošče božičnih pesmi. Poje jih odličen zbor in so izvedene do izredne popolnosti. Po večini so vse dobro znane od Na polnoči grede do Zveličar nam je rojen. Naslov plošči je: Stare cerkvene pesmi. Na ovitku je podoba Matere božje iz 18. stoletja, ki jo hrani frančiškanski samostan v Kamniku.

“**MALO SVETO PISMO**” je naslov knjigi, ki je izšla v Mariboru in jo je spisal znani svetopi-semki strokovnjak dr. Aleksič. Knjiga obsega izbrana besedila stare in nove zaveze in hoče s tem pokazati, kako obe zavezi pričata o božjem delu

odrešenja. Kar je stara zaveza napovedovala, se je v novi izpolnilo. Knjiga obsega deset poglavij. Vi deti je, da je naklada dosti visoka, zakaj vsi župnijski uradi širom po Sloveniji jo imajo v prodaji. Nekaj izvodov bomo skušali dobiti tudi v Avstraliji.

V **BATUJAH NA VIPAVSKEM** sta ljubljanski in goriški muzej s skupnim naporom v svoji arheološki vni izkopala 56 grobov iz časov pred pričetkom drugega tisočletja. Najdbe so dokaz za naseljenost Slovencev tam v tistih časih in do neke mere se zrcali v njih tudi njihova tedanja kultura.

V **ČREŠNJEVCU PRI GORNJI RADGONI** so imeli svoje vrste literarni nastop. V napolnjenih dvorani Zadrúžnega doma je 16 pesnikov okoličani bralo svoja dela v verzih. Po večini so preprosti ljudje ‘iz ljudstva’, pa imajo dar in smisel za literaturo, zlasti poezijo. Prireditve je bila močan dokaz za kulturno razgibanje Slovencev tik ob državni meji. Nastop so potem ponovili v Apačah.

V **VSEJ SLOVENIJI** je bilo leta 1954 registriranih 8.000 motornih vozil. Od tedaj je število od leta do leta naglo naraščalo in je lani doseglo do 120.000. Gotovo spada Slovenija med dežele, ki so najhitreje izvedle motorizacijo. Nerodno je, da gradba cest ne more iti vstric z motorizacijo, čeprav se strokovnjaki tudi za to zavzemajo. Prometnih nesreč je več kot bi jih bilo pričakovati na boljših cestah.

NA **BREZJAH** je ljubljanski nadškof dr. Poganič opravil predpisane obrede o priliki preobleke 5 kandidatij za nune “Družbe sester Brezmadežne.” Nov dokaz, da je med slovenskimi dekletki še kaj radovniških poklicev. Omenjene sestre so znane tudi v Avstraliji — v Slomškovem domu v Melbournu. Tam jih še prav posebej poznajo.

V **AMBRUSU NA DOLENJSKEM** so otroci povedali obiskovalcu iz Ljubljane, da jedo krompir najmanj po trikrat na dan, pa se ga ne naveličajo, ker je vselej malo drugačen: krompir v obličah, krompir v kosih, pečen krompir, golažev krompir, zmečkan krompir, potlačen krompir, pražen, štokan in krompir kar tako. — Ali naše kuharice v Avstraliji znajo vse te vrste krompirja pripraviti? Vsaj za “krompir kar tako” bodo menda v zadregi.

NOVO PROGO PREŠNICA — KOPER so slovesno odprli za promet dne 2. decembra. Dolga je 31 km. Vlaki smejo voziti s hitrostjo 70 km na uro. Zgradba proge je stala 14 tisoč milijonov dinarjev. Založiti jih je morala republika Slovenija sama, ker Beograd ni imel smisla za graditev te proge.

POMOŽNEGA ŠKOFA je dobil ljubljanski nadškof dr. Pogačnik. Novi škof je dr. Stanko Lenič, generalni vikar in stolni prošt.

PRI VERZEJU BLIZU LJUTOMERA gradijo velik most čez reko Muro, dva druga mostova sta pa v gradnji čez reko Dravo: pri Rušah in pri Ormožu. V Indriji je končan most čez Idrijo, ki ga je zgradilo gradbeno podjetje Primorje. Most je betonski in namenjen le za pešce. V Škofji Loki so popravili brv čez potok, ki veže Sorško cesto in Suho.

PRI MURSKI SOBOTI vedno bolj slovijo Moravske toplice in privabljajo domačine in tujce. Njihova vroča voda, ki vre na dan iz velikih globin, je izvrstno sredstvo za odpravljanje različnih bolezni.

NA ŠMARJETNI GORI nad Kranjem je zboroval upravni odbor slovenskih jamarjev. Znanstveno raziskovanje podzemnega sveta se je v Sloveniji začelo že pred 150 leti. Od tedaj do danes so jamarji preiskali in opisali tri tisoč podzemeljskih jam. Ta dvojni jubilej mislijo letos proslaviti v Postojni — ob vhodu v najslavnejše slovensko podzemlje.

POD BREZOVO GORO pri Krškem v tako imenovani Ajdovski jami je zanimivo najdišče raznih arheoloških znamenitosti. Ugotavljajo, da je bil kraj poseljen že pred kakimi 6.000 leti. Izkopavanja spravljajo na dan preprosto kamnito orodje, keramične izdelke in okrasne predmete iz tistih davnih časov.

STARA RIMSKA EMONA se vedno znova razodeva v Ljubljani, ko nalašč ali po potrebi razkopavajo razne predele v njej. Ko so kopali temelje za telovadnico na Gregorčičevi ulici, so odkrili dve rimski cesti, dve stari gradbi, omrežje rimske kanalizacije in veliko različnih drobnarij iz tedanjega gospodinjstva.

ČEBELE SO BILE PRIDNE preteko leto v Sloveniji, najbolj pa menda na Trnovski planoti, v Podkraju in okoli Postojne. Obilne medene letine so bili deležni domala vsi čebelarji po severni Primorski. Poprečno je vsaka čebelna družina dala po 12 kg sladke strdi.

V LJUBLJANI so se zelo dobro počutile podgane, ki so se zaredile v velikih množicah. Izvale so pa načrtno uničevanje od strani mestne uprave in podganam je odklenalo. Preden je bilo mesto do kraja očiščeno, je delo stalo nad 22 milijonov starih dinarjev. Da bi podgane znova ne navalile na Ljubljano iz okoliških krajev, mislijo mesto obdati s tako imenovanim sanitarnim kordonom.

Pokljuka pod Triglavom, 1930 m.

KAKO SO SE OBNESLE NAPOVEDI KARLA MARKSA?

(Posneto po predavanju v angleščini v San Franciscu 1967)

KARL MARX, USTANOVITELJ KOMUNIZMA, se je v svojih spisih in drugačnih nastopih potegoval za človekovo popolno osvoboditev. Svoj nauk je posnel po modrovanju predhodnika, nemškega filozofa Friderika Hegla, ki je tudi pisal o potrebi, da se človeštvo do konca osvobodi. Ne država ne Cerkev ga ne smeta ovirati pri trudu za dosego popolne svobode.

Vsi vemo, da se je Marksu posrečilo sprožiti veliko gibanje, ki ga že desetletja poznamo pod imenom komunizem, včasih tudi socializem. Minilo je petdeset let, odkar je komunizem prevzel oblast v Rusiji in se od tam razširil po mnogih drugih deželah. Mika nas vprašanje, do kakšne mere se je v teh desetletjih izpolnila Marxova napoved, da bo njegov komunizem človeka osvobodil izpod oblasti Cerkve in vere v Boga, pa prav tako od oblasti države in gospodarskega kapitalizma.

I.

Poglejmo najprej, kako je danes vidna komunistična osvoboditev človeka od vere v Boga.

Marx je v globokem prepričanju učil, da si človek želi Boga in vere vanj le tako dolgo, dokler se čuti nesvoboden. Ko ga bo komunizem osvobodil, bo nadnaravna vera postala sama od sebe nepotrebna in Bog bo kmalu pozabljen. Res komunisti več desetletij niso bili voljni niti malo misliti na to, da bi vlogo vere v človeški družbi količkaj upoštevali. Šli so še dalje kot Marx, ki je učil, da vere ni treba preganjati, saj bo sama od sebe prenehala. Ni treba praviti, kako surovo so jo preganjali in jo marsikje še vedno preganjajo.

Ker se pa Marxova napoved, da bo vera v komunistični svobodi kar na lepem umrla, ni hotela izpolniti, so hočeš nočeš ubrali drugačno pot in so Marxov nauk na novo vzeli pod drobnogled.

Poglejmo na primer v Francijo. Ondotni marksistični modrijan Francois Chatelet piše, da Marx ni mogel dati odgovora na najbolj pomembna vprašanja o človeku in Bogu: "Karl Marx ni nikoli postavil tega najbolj globokega vprašanja: **zakaj in odkod so stvari, zakaj jih rajši sploh ni?**"

Današnji marksistični misleci na Francoskem in drugod uvidevajo, da samo sklicevanje na zgodovinski razvoj, kot je delal Marx, še daleč ne razloži zelo zapletene človeške problematičnosti. Zgodovina prinaša vedno nove probleme, nova in nova sporna vprašanja, ki jih je treba reševati, toda ne smemo pozabiti, da je tudi zgodovina sama zase velik problem. Od kod je pa zgodovina prišla, kje

se je vzela? Karl Marx na to ni pomislil. Kakor bi sveta lahko ne bilo, tako tudi zgodovine ne.

Taka in podobna razmišljanja dajo marksističnim modrijanom vsaj slutiti, da je nad vsemi čutenimi rečmi vendar še neka druga sila, pa naj se že imenuje Bog ali kako drugače. Uvidevajo, da se tej sili ne morejo do kraja izogniti. Skušajo misliti globlje nego je mislil Marx. Ne očitajo mu površnosti, ne kažejo s prstom, kje se je zmotil. Prehitro hočemo videti izpolnitev Marxovih napovedi, pravijo. Človek se tudi v komunizmu še ni razvil do stopnje, ko mu bo vse jasno . . .

Tako razmišljanje sili mnoge komunistične ideologe, da za vsakdanje življenje spreminjajo Marxovo ravnanje z vero. Komunistični kongres v Italiji je uradno ugotovil, da partija ne more odločati, kaj naj njeni udje mislijo o najbolj osebni zadevah človeka, kakor so: svoboda, smrt, stvarjenje, Bog. To so vse preveč zapletene in nedognane reči, da bi jih mogla človeška oblast imeti pod nadzorstvom.

Podobne misli prihajajo celo iz Rusije, ki je že 50 let vsaj uradno vsa komunistična. Tak veljak, kot je Jean-Paul Sartre, ustanovitelj ekstenzionalizma, je pisal v najbolj vplivnem francoskem listu Le Monde: Razgovarjal sem se s pomembnim političnim človekom na Ruskem. Dejal mi je, da je treba napraviti konec dogmatičnemu in filozofskemu odločevanju partije. Ne samo na Ruskem, tudi v drugih komunističnih deželah. Mladini je treba pustiti prosto pot, da si sama najde rešitev raznih zapletenih vprašanj. Sicer se te potrebe današnja komunistična vodstva še ne zavedajo, gotovo pa je, da mladi ljudje tako svobodo vsak dan glasneje terjajo. Čas jim jo bo tudi prinesel.

Neimenovan ruski leposlovni pisatelj je v pismu francoskim dijakom v jezuitski šoli izjavil: Mladi Rusi bolj in bolj hrepenijo po nekem bolj duhovnem življenju, ki naj ima za podlago vesoljno in razumsko ljubezen. Res v vsem njegovem pismu ni bilo govora o Bogu v našem smislu, očitno pa je bilo priznanje, da mora obstajati neka sila, ki jo mora človeštvo hočeš nočeš nad seboj priznati.

Vse kaže, da se tudi v komunističnem svetu bolj in bolj pojavlja prepričanje: preveč usodno bo za bodočnost človeštva, če še naprej skušamo zatirati in pozabiti najgloblja in končna vprašanja, ki vedno na novo vstajajo iz človekove duše.

Marxova napoved, da se bodo vse misli na neki duhovni svet pod komunizmom same od sebe razpršile in končno izginile, se je slabo obnesla.

MIKLAVŽEVANJE

V WOLLONGONGU

Udeleženka iz Sydneya

TUDI V TEM MESTU JE OBISKAL Miklavž slovensko naselbino, po slovenski maši, v šolski dvorani tamkajšnje župnijske šole.

Pred prihodom Miklavža je bil kratek spored. Angelina in Peter Arhar sta nam zaplesala nekaj narodnih plesov ob očetovi spremljavi na harmoniko, nakar je Dragica Bedek deklamirala Župančičevo "Miška moja." Škoda, da dvorana nima mikrofona, bi se dobro podana deklamacija še bolj slišala. V bodoče naj pridejo vsi govorniki in deklamatorji prav na rob odra.

Za tem je prišel težko pričakovani Miklavž. Tudi parkeljna je imel s seboj, strah in trepet porednih otrok. Miklavž je na zelo lep način razložil pomen tega praznika doma v Sloveniji, kjer se otroci pripravljajo na njegov prihod že mesece poprej. Miklavž hodi ponoči od hiše do hiše in posluša, ali so otroci pridni, ali nagajajo, itd. Pridni seve dobe darila v pehar, katerega otroci nastavijo dan poprej. Kaj je pehar? Te posode seveda v Avstraliji ni, zato obišče otroke Miklavž v dvorani. Kaj vse prinese Miklavž otrokom v

Sloveniji? Konjička, voziček, piščalko, pipec ali nožiček in seveda tudi jabolka, orehe, lešnike, doma narajene piškote in bonbončke. V Avstraliji pa takih dobrot ni toliko, zato pa je več plastičnih in kovinastih igračk, kot so avtomobilčki, motorčki, ladjice in najnovejša igračka: raketa. Seveda tudi slaščice na manjka, da potem otroke boljše zobje...

Vsekakor je bil Miklavž v Wollongongu zelo strog in je vsakega posebej vprašal moliti, kar je moral opraviti kleče. Nato mu je dal darilo in v zahvalo je moral obdarovanec poljubiti Miklavževopalico. Ali so otroci v Wollongongu poredni ali pridni? Deklice so še najbolj pridne, dečki pa nič preveč. Nič se radi ne učijo, zanemarjajo domače naloge, vse preveč brcajo žoge in razbijajo stekla; oh zares, potem so pa prav taki grešniki, kot so bili njihovi oetje v mladih letih. Med take grešnike spada tudi č.p. Valerijan, ki je moral za pokoro zmoliti Oče naš kleče na parkeljnovi verigi, ker prihitro vozi. Oh, ali res? Kdo pa ga je Miklavžu zašpecal?

Po odhodu Miklavža in parkeljna so nas pogostile mamice. Vsa čast slovenskim gospem, mamicam in gospodičnam. Napekle so dobrega domačega peciva in potic, za otroke so pripravile dovolj limonade, za odrasle pa dobro pravo kavo. ki nam je vsem ugajala. Še tako naprej!

POMEN KAZNI PRI VZGOJI

V KNJIGI PREGOVOROV BEREMO: Oče in mati, ki ne rabite šibe, sovražita svoje otroke. Zanimivo je in poučno, da sta prišli dve napačni krilatici in veljavo v moderni družbi istočasno. Ena teh krilatic je: Otroka nikoli ne udari. Druga pe je: Dandanes so otroci neznosno breme!

Če so otroci neznosno breme, ni čudno, da jih mnogi ne marajo. Če jih pa imajo in so si osvojili prvo krilatico, jih puste, da odraščajo brez šibe, to se pravi, brez kaznovanja, kadar so nerodni. S takim početjem pa starši samo dokazujejo, da imajo prav tako malo ljubezni do otrok, kot je imajo zakonski, ki otrok sploh ne marajo. Kdor svojega otroka ljubi, ga bo o pravem času primerno kaznoval, če kazni zasluži. In od časa do časa jo zasluži vsak otrok.

Da, tudi šiba je kdaj pa kdaj potrebna, čeprav svet tega več ne verjame. Pri tem je treba imeti pred očmi dvoje. Ne začni s šibo šele takrat, ko je otrok že v višji šoli in se vede tako, da ti je začelo resno iti na živce. Takrat bo prepozno! Šiba je

na mestu v mlajših letih. Če si znal šibo rabiti pravočasno, ti zelo verjetno v poznejših letih otrok ne bo povzročal živčnih bolečin. Če pa ti jih kljub temu povzroča, sezi po drugačni kazni. Odreci mu kakšno zabavo, odloži čas za nabavo nove obleke, ki je bila v načrtu, ali kaj podobnega.

Drugo je pa to: Sveto pismo ne pravi, da pretepaj otroke s polenom ali s trdo pestjo. Govori samo o šibi, ki sicer kaznuje, pa ne poškoduje. Z drugo besedo: kaznuj otroka, kot se spodobi za očeta ali mater, ne kaznuj ga s pretepanjem kot pretepe človeka strasten sovražnik. Zato si zapomni tudi to: Nikoli ne kaznuj otroka, kadar te pograbí jeza, da se v njej lahko izpozabiš. Počakaj, da se ti jeza ohladi. Nikar se ne izgovarjaj, da si ravnal po nasvetu svetega pisma, če si se tako izpozabil. Pomisli, da nisi s svojim divjanjem nič dobrega dosegel. Samo to si dosesgel, da je otrok izgubil še tisti košček spoštovanja do tebe, ki ga je morda še imel. Vzemí si k srcu veliko resnico, da sveto-pisemska "šiba" ni isto kot tvoja jeza." — (John Schultz na radiu.)

ČUDNI "NAGROBNIKI"

V AVSTRALSKI PUŠČAVI

Mira Mar

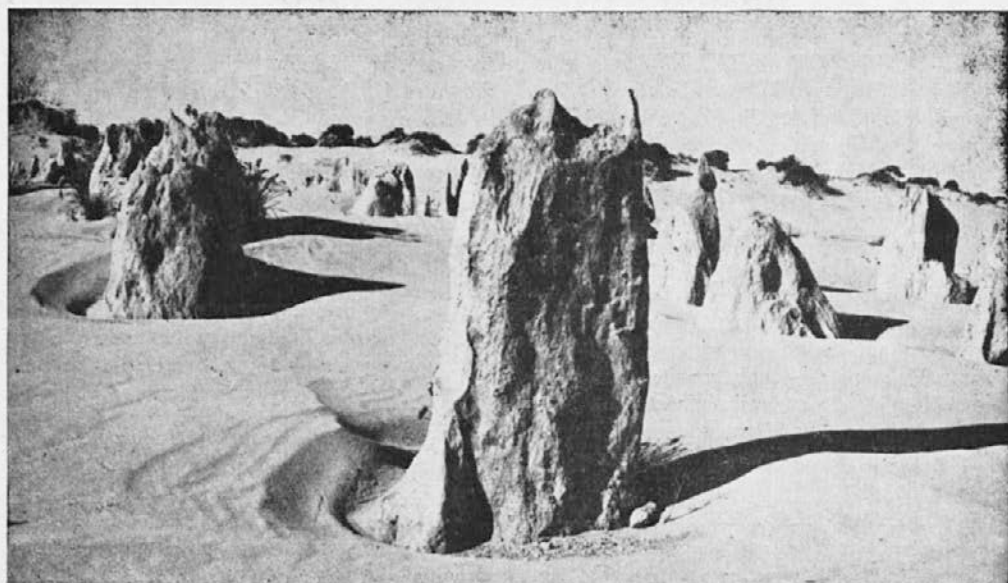
SPET SEM NEKAJ ZAMIVEGA brala in si mislim, da bi moglo tudi bralce MISLI zanimati. Pred nekaj leti so odkrili v Zapadni Avstraliji nekaj sto milj od Perthu proti severu del avstralske puščave, ki je posut z nekakimi "spomeniki" iz starih časov. So razne velikosti, nekateri začuda visoki, kakor ostanki nekdanjih stebrov. Nehote si človek misli, da so nekoč stali tam veličastni templji in pustili za seboj sledove. Drugim se zdijo bolj podobni nagrobnikom in jih tudi tako imenujejo.

Seveda pa niso ne eno ne drugo, ampak naravne formacije puščavskega sveta. Najti jih je na ozemlju, ne prav daleč od morja, na ozemlju, ki meri kakih tisoč akrov. Puščava v tem obsegu je ena sama peščena ploskev, tu pa tam bolj ali manj gričasta, ponekod porasla z bodičastim grmičjem. Kako so ti stebri nastali, še ni do konca pojasnjeno. Zdi se, da je nekoč vso to zemljo pokrivalo

morje, ki se je počasi umikalo in izprano suho zemljo prepustilo sami sebi. Po večini je ostal le rumenkast pesek, ki ga viharji mešajo in kopicijo v hribece, vmes je pa nekaj trde skale, ki se ni dala ne vodi ne vetru razpustiti v pesek. Verjetno stojijo na svojem mestu sto in sto tisoče let. Pravijo, da so v njih še vidne morske školjke.

Danes še malokdo osebno pozna ta kraj, ker je težko dostopen, seveda ni udelanih potov do njega. Pričakujejo pa, da bo v doglednem času ena najbolj privlačnih turističnih točk v Avstraliji. Tudi še ni dognano, če je to edini tak kraj v avstralski puščavi, ki je nepregledna in še nikakor ne vsa preiskana. Kaj vse bo treba urediti, da bo kraj odprt za turizem, je še stvar ugibanja. Kadar bo odprt, sem se namenila iti tja in potem napisati članek, ki bo desetkrat daljši in dvajsetkrat bolj točen kot je današnji.

Mogoče je pa tudi, da me bo kdo rojakov v Perthu ali drugje v Zapadni Avstraliji prehitel. Čudno bi ne bilo, saj živijo dosti bliže onega kraja kot jaz. Kaj pe če že zdaj kdo več ve o tistem kraju kot jaz? Naj napiše in pošlje v MISLI. Jaz mu bom gotovo hvaležna, saj se kakšne konkurence nič ne bojim. Ako pa iz vsega tega ne bo nič, si pa oglejte priloženi dve sliki, ki morda še več povesta kot moj kratki člančič. Izposodila sem si obe sliki pri listu HARVEST in tam sem tudi brala, kar sem v tem spisu napisala.

Courtesy "Harvest"

VINKO BRUMEN: I S K A N J A

Iz Argentine je dospela nova knjiga, ki pomeni štiriinšestdeseto knjižno izdanje Slovenske Kulturne Akcije. Spisal jo je dr. Vinko Brumen in ima naslov: I S K A N J A . Razdeljena je v PET poglavij in DVANAJST razdelkov. Šteje 281 strani.

Knjiga nekaj išče in skuša najti. Poskus se ji je dobro posrečil, treba je priznati. Iskala in našla je pravilnost odnosov slovenske emigracije do nove okolice in tisoč vprašanj, ki se neprestano pojavljajo. Na primer: Načela in kulturno ustvarjanje. — Zmote in kritika. — Narodnost. — Dolžnosti do rodne domovine.

V uvodni besedi avtor izjavlja:

“Pisal sem ob mislih na skupnost, v kateri se radi pritožujemo zaradi različnosti mnenj in mnogoterosti cepljenj. Ni namreč v njih naša največja nesreča in najhujša slabost; ta je v naši ne-moči in ne-volji, da bi neogibnost in celo pomen razlik doumeli ter skupnost kljub njim in celo na njih gojili. Naš vzor je le preveč enolična ljudska gmeta, ki bi vedno isto mislila. enako čutila in v en korak stopala. Iščemo enotnosti v istosti in istoličnosti, enakost, ki ubija. S tem spodkopujemo korenine žive skupnosti.

“Proti temu sem skušal v knjigi pokazati, tudi jaz, upravičenost in celo vrednost različnosti. Pa tudi upravičenost sprememb, ki jih življenje terja.

“Z ničemer pa nočem koga učiti, kaj naj sodi o tej stvari ali kako naj ravna v onem primeru. Zase iščem rešitev, le da pri tem naglas mislim. Vesel pa sem vsakogar, ki hoče misliti z menoj. Ni treba, da enako.” —

Knjiga ISKANJA stane vezana 4 dolarje, broširana 3 dolarje.

CENA vseh izdanj X. letnika Slovenske Kulturne Akcije je za broširane knjige 16 dolarjev, za vezane 18.

MOHORSKE — 4 knjige za \$ 3 — še lahko naročite na naslov MISLI.

Courtesy "Harvest"

NAŠIM SEJALCEM

Ivan Zupan

Bratje, sestre, le vstanimo,
setve spet nastopa čas!
Vsi na delo, zdaj hitimo,
delo važno čaka nas.

Polje društva razorati
treba naše nam bo spet,
seme novo zasejati,
da skali, požene cvet.

Prišel enkrat čas bo žetve,
polje bo rodilo sad,
če za časa skupne setve
vsakdo res bo delal rad.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

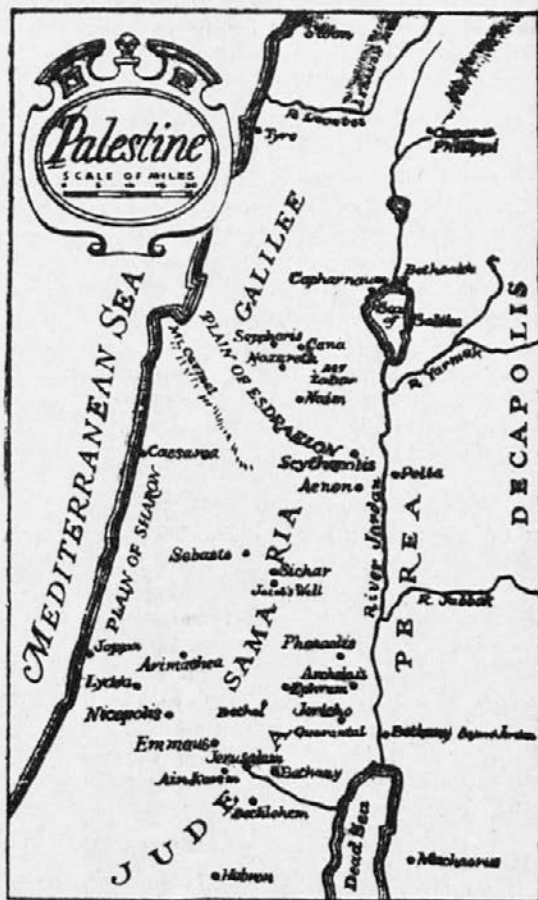
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najboljše poznati!

DAVČNI DENAR

Tedaj so farizeji odšli in se posvetovali, da bi ga ujeli v besedi in ga tako izdali oblasti poglavarjevi. In pošljejo k njemu svoje učence skupaj s herodovci in reko: Učenik, vemo, da si resnicoljuben in v resnici učiš pot božjo in se ne meniš za nikogar, ker ne gledaš na osebo. Povej nam torej, kaj se ti zdi: ali se sme dajati cesarju davek ali ne? Ali naj ga dajemo ali ne?

Jezus pa je spoznal njih zlobnost in hinavščino ter jim rekel: "Kaj me skušate, hinavci. Pokažite mi davčni novc".

Prinesli so mu denar. In reče jim: "Čigava je ta podoba in napis?" — Reko mu: Cesarjeva. Tedaj jim pravi: "Dajte torej cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega!"

CESARJU, KAR JE NJEGOVEGA

Palestina je bila v tistem času pod rimsko oblastjo. V Judeji je vladal cesarjev namestnik Pilat, Rimljan, v Galileji Herod, Jud, vendar tudi cesarjev podložnik. Galilejci so rajši plačevali davek, ker ga je pobiral domačin, Herod, čeprav za cesarja. Judeju je nerada plačevala — Pilatu. Davčni denar je nosil sliko cesarja Tiberija in tudi njegov napis. Ta kovanec ni veljal za plačevanje davka templju. Bil je za edino uporabo: za davek rimski državi.

Jezus se v politične zadeve ni mešal. Neprestano je dopovedal ljudem, da njegovo "kraljestvo ni od tega sveta". Če že ne z istimi besedami kot malo pozneje Pilatu, pa z isto mislijo.

In niso ga mogli pred ljudmi ujeti v besedi; in začudili so se njegovemu odgovoru in molčali. Pustili so ga in odšli.

ZENA S SEDMERO MOŽ

Prišli so pa nekateri izmed saducejev, ki pravijo, da ni vstajenja, in so ga vprašali: Učenik, Mojzes nam je zapisal: Če komu umrje brat, ki je oženjen, pa brez otrok, naj vzame ženo njegov brat in obudi zarod svojemu bratu. Bilo je pa sedem bratov. In prvi je vzel ženo, pa je umrl brez otrok. In vzel jo je drugi, a tudi ta je umrl brez otrok; potem jo je vzel tretji: prav tako pa tudi vsi sedmeri in niso zapustili otrok in so pomrli. Za vsemi je umrla tudi žena. Ob vstajenju torej — katerega izmed njih bo žena? Kajti za ženo jo je imelo vseh sedem.

In Jezus jim je odgovoril: "Motite se, ker ne poznate pisma in božje moči. Otroci tega veka se ženijo in može; tisti pa, ki bodo vredni, da dosežejo oni vek in vstajenje od mrtvih, se ne bodo ženili in ne možile, zakaj tudi umreti ne bodo mogli več; enaki so namreč angelom in so otroci božji, ker so otroci vstajenja. O mrtvih pa, da bodo vstali, mar niste brali v Mojzesovi knjigi, v zgodbi o grmu, kako je Bog Mojzesu rekel: Jaz sem Bog Abrahamov in Bog Izakov in Bog Jakobov? Ni pa Bog mrtvih, ampak živih, zakaj njemu vsi žive. Zelo se torej motite".

In ko so množice to slišale, so strmele nad njegovim naukom.

NAJVEČJA ZAPOVED

Ko so farizeji zvedeli, da je saduceje prisilil k molku, so se sešli in nekdo izmed njih, ki je bil učitelj postave, ga je skušal in ga je vprašal: Katera je prva med vsemi zapovedmi?

Jezus mu je odgovoril: "Prva zapoved med vsemi je: Poslušaj, Izrael, Gospod je naš Bog, Gospod edini. Ljubi torej Gospoda svojega Boga z vsem srcem in vso dušo in vsem mišljenjem in vso močjo. To je prva zapoved. Druga je tej enaka: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe. Večja od teh ni nobena druga zapoved. Na teh dveh zapovedih stoji vsa postava in preroki".

In pismouki mu je rekel: Dobro, učenik, prav si rekel, da je Edini in ni drugega razen njega. In da je ljubiti Njega z vsem srcem in vsem mišljenjem in vso dušo in vso močjo ter ljubiti bližnjega kakor sam sebe — več kakor vse žgalne in druge daritve.

Videč, da je razumno govoril, mu je Jezus rekel: "Nisi daleč od božjega kraljestva".

"Dajte Bogu, kar je božnega" — s temi besedami je najprej hotel reči: Imate še drug denar, z njim plačujete davek templju, torej Bogu. Obojni denar rabite, kot mu je namen. Toda ker ste tudi sami od Boga, dajte Bogu tudi sami sebe!

ČIGAVA BO NA DRUGEM SVETU?

Farizeji so učili vstajenje mrtvih, pa so imeli o življenju po smrti napačno mnenje. Mislili so, da se bo zemeljsko življenje tam na oni strani groba nekako nadaljevalo. O "blaženem gledanju" Boga vso večnost, kot smo mi o njem poučeni, niso imeli nič pojma. Svet onkraj groba so si predstavljali nekje v podzemlju, kjer čakajo mrtvi napovedano mesijsko kraljestvo. Takrat bodo spet vstali in se vrnili na ta svet, ki bo pa takrat nekako poveličan. Med čakanjem tam dol jim je dosti pusto, zares vselega in srečnega življenja nimajo.

Saducej so učili, da vstajenja sploh ni. Ko si mrtev, si mrtev in amen. Ta dvojni nauk je povzročal neprestane prepire med obema verskima strankama. Kot vidimo, so si saduceji izmislili primer, ki so hoteli z njim svoje nasprotnike osmešiti. Ali bo ženska imela na onem svetu sedem soprogov?

Tak postopek v zadevi umrlih oženjenih bratov, ki so umrli brez otrok, je predpisovala Mojzesova postava. Šlo je za nadaljevanje družinskih pravic. Otrok, ki se je morda iz takega zakona rodil, je bil potem vpisan kot sin rajnika. Na tem ukazu so saduceji zgradili svojo primero. — Jezus je potrpežljivo razložil, da nobena verska stranka nima prav. Podal jim je svoj nauk, ki za vselej drži.

LJUBEZEN V DVOJNO SMER

Za dobroščlo spremembo imamo tu pred seboj prizor, ko se farizeji zberejo okoli Jezusa ne kot nasprotniki, ampak kot zavezniki. Hvaležni so mu, da je "ugnal" saduceje in jih prisilil k molku. Zato ga zdaj z neko odkritosrčnostjo vprašajo za pojasnilo o največji zapovedi in mu za odgovor dajo dolžno priznanje.

Vprašanje o največji zapovedi ni bilo brez pomena. Saj je Mojzesova postava obsegala nič manj ko 613 zapovedi, med njimi 248 posebno strogih. Med pismouki je bilo dosti razpravljanja, katere od teh so najvažnejše. Naj torej odloči Jezus, ki je saducejem tako dobro odgovoril.

Besede zapovedi, ki jo Jezus razglasa za prvo med vsemi, so bile judom zelo znane. Vzete so iz pete Mojzesove knjige in so jih rabili za vsakdanjo molitev. Tudi druga, "prvi enaka", je stala že v Mojzesovi knjigi, vendar ne v zvezi s prvo. Jezus je ti dve zapovedi strnil skoraj v eno — in tako je ostalo in bo veljalo do konca sveta.

OGLEDAL SI JE RAZMERE NA RUSKEM

“Družina” v Ljubljani

Te dni je eden od naših rojakov obiskal Rusijo. Zanima nas, kako je tam, posebno, ker se letos obhaja petdesetletnica oktobrske revolucije. Vprašali smo tega rojaka za njegove vtise. Ni bil to časnikarski intervju, marveč nevezan razgovor. Zato tudi ne navajamo njegovega imena.

Kako je z vernostjo v Rusiji?

Bili smo v ruskih cerkvah v Kijevu, Moskvi in Leningradu. Moram reči, da je bil obisk pri božji službi povsod velik. V cerkvah smo videli mnogo mož in žena od 30 do 50 leta.

Ali je res večina ruskih cerkva spremenjenih v muzeje?

Večje in lepše cerkve so večinoma res spremenjene v umetniške, zgodovinske muzeje. Nekatere celo v protiverske. Toda za pravoslavje to še ne pomeni nekega smrtnega udarca. Vedeti moramo, da so vse velike cerkve, zlati samostanske, imele mnogo majhnih podružnic. Vse te so ostale ljudstvu za bogoslužne namene.

Ali ste se razgovorjali z ruskimi verniki? Kakšne vtise imate?

Razgovarjali smo se. Rekel bi, da je v Rusiji na splošno zavest pripadnosti tej ali oni verski skupini stopila v ozadje. Ostalo je osnovno vprašanje: veren, neveren. Veruješ v Boga in večno življenje ali ne. Po tem se ljudje opredeljujejo.

Ali nima to slabih posledic za nravno življenje, zlasti pri mladini?

Ne bi rekel. Družba, ali če hočete država, je prevzela skrb za moralno življenje državljanov, zlasti za javno moralo. Na srečo moramo reči, da je to pojmovanje morale zelo blizu krščanskemu. Življenje se na splošno pojmuje zelo resno. To se opazi na ulici, a tudi v kinu in gledališču. V Rusiji nismo opazili na pr. minikril. Ena naših sopotnic je obleka minikrilo in se tako pojavila na ulici. Ruski mladinci in mladinke so se ob njej ustavljali, se glasno smejali in kazali za njo. Bila je onemogočena. Nikdar ni več obleka minikrila. To je samo ena od značilnosti tega resnega pojmovanja življenja, ki smo ga povsod opazili.

Ali ste bili v kakem protiverskem muzeju in kakšne vtise imate?

— Tudi to smo šli ipogledat v Moskvi. V tej reči je videti veliko razliko med sedaj in poprej. Ost propagande ni več naravnost proti veri, marveč za materializem. Razkazali so nam svete po-

dobe, kelihe, obleke. Tudi kakšno smešno reč, v glavnem pa ni bilo smešenja. Tisti, ki nam je razlagal, je rekel: “Nočemo delati propagande za vero, marveč vam hočemo pokazati, kaj je ruski narod bil sposoben ustvariti tudi v pravoslavju in tudi pod carizmom.”

Vi torej hvalite Rusijo kot nekako vzorno delo?

V marsikaterem oziru da, v vsem pa ne. Kar me je najbolj prevzelo, je navdušenje Rusov, mladih in odraslih, za izgraditev svoje domovine. To je gotovo zgledno. Prepotoval sem zahodne dežele in moram reči, da tega tam nisem srečal. Iz navdušenja, ki je velika moralna vrednota, črpajo moč za žrtve, črpajo delovni zagon, smisel za skupnost in disciplino. Gotovo je, da splošni standard ljudi zaostaja za zahodnim, toda Rusi kažejo smisel za žrtve in napore. Niso pomehkuženi.

Kje ste videli poteze naprednosti?

Na primer v smislu za snago in red. V velikih mestih, ki smo jih obiskali, ne najdeš na cesti smeti ali papirčka. Za odpadke so na manjše razdalje v vsaki ulici zaboji, kamor se odpadki odlagajo. In Rusi se držijo reda. Njihova mesta so vzorno čista. Zahodna niso vedno. Šel sem po moskovski ulici in kadil cigareto. Čik sem vrgel po tleh. Neko, ki je šel za mano, me je prijel za ramo in rekel: “Graždanin, poberite ogorek!” Pokazal mi je na zabojo, kamor naj ga vržem. Kljub zahodni svobodoljubnosti, ki si ne da veliko predpisovati in ukazovati, sem pobral čik in ga nesel v nabiralnik za smeti. Tudi to bi naglasil, da so za 50 letnico revolucije obnovili Moskvo. Arhitekti so imeli veliko dela. Še zdaj tu in tam popravljajo kašno poslopje. Mesto je res krasno urejeno. Kupole vseh cerkva so znova pozlatili. Vidite jih na vsakem koraku, saj je v Moskvi čez 800 cerkva. Mesto, ki je daleč od vernosti, naredi vtis, da je najbolj krščansko od vseh na svetu.

Ste opazili kaj negativnega?

Kot kristjan sem na vsakem koraku ugotavljal veliko versko nevednost. Nas katoličanov in našega nauka takorekoč ne poznajo. Tudi tisti ki so verni, so malo poučeni o veri. Vprašaj, če vedo kaj o Kristusu, kje je bil rojen, kaj je delal in učil. Ne vedo nič. O sv. Trojici? Ne vedo nič. O zakramentih? Mnogi nimajo pojma. Ni čudno. Niso hodili k verouku. Imajo pa vero, ki jim jo ob poslušanju protiverske propagande narekuje naravna pomet. In ta vera je močna. Trdna. To so moji vti-

si. Morda se motim. Morda sem naletel slučajno na take ljudi. Toda zdi se mi, da je to kar splošna značilnost. Žal mi je bilo, da o največjih duhovnih vrednotah krščanstva tako malo vedo.

Ste videli še kaj spodbudnega?

Poleg navdušenja za domovino in izgraditev sem v Rusiji videl tudi pomen laičnega apostolata. Nosilci vere v času največje stiske za vero so bili laiki, družinski očetje in matere. Družina je bila in ostala Cerkev v malem. Tudi mi moramo to dobro oceniti in buditi versko zavest družin, očetov, mater, laikov. Izkoristimo te velike skrite rezerve Cerkve. Tudi to se mi zdi, da moramo veliko bolj naglašati tiste osnovne vrednote naravne vere, vere, ki jo odkriva in utrjuje naravna pamet. Mi preveč naglašamo vrhove nadnaravnosti, premalo pa temelje, ki jih veri polaga naravna pamet.

Še kakšno dobro misel za naše ljudi?

— Tudi v naši domovini me dviga in veseli navdušenje naše mladine, zlasti verne. Živeti za

velike ideale, graditi bodočnost naroda in ne iskati samo materialno korist in "uhlebljenje", "kruhorstvo". Nismo pa dovolj odločni, da bi znali odkloniti tisto nezdravo, kar nam prihaja z Zahoda. Zahod je potegnil seksualnost, spolno izživiljanje, v središče vsega zanimanja. Mi smo se dali od tega okužiti in to nas hromi. Ni seksualni čar edina vrednota ali najvišja vrednota! Zato naj ima svoje podrejeno mesto v življenju. Zahod obožuje tudi svobodo, pretirano svobodo, ki ne spoštuje nobene reda in si dovoljuje vsako, še tako veliko neumnost ali iztirjenost. Toda to je zloraba svobode. Ne pozna obzira do skupnosti in skupnega dobra. To hromi družbo in napredek. Rešitev vidim v krščanski urejenosti in usmerjenosti. Naši krščanski nagibi so globlji in višji kot nagibi, ki navdušujejo ljudi v Rusiji. Krščanski pogled na človeka, življenje in družbo je bogastvo spricho sorazmerne površnosti ateističnega humanizma. Mora nas pa prevzeti navdušenje za naše ideale, ki bo postalo gonilna sila za življenje.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

§ 10: Peter Kern; § 9: Marjan Lauko; § 7: Martin Adamič; § 5: Roman Cepuš, Jože Celhar;

§ 4: Jože Grilj, dr. E. Miglič, Ljubica Pleterški;

§ 3: Anton Svirgelj, Vinko Oman, dr. M. Colja, Mirko Ritlop, Janko Klavara, Stanko Gruntar;

§ 2: Val. Pančur, Jože Hrastnik, Dan Sinigoj, Neimen., Franc Kodrič, Franc Narobe, Ivan Plesničar, Slavko Fabian, Jože Plesničar, Tomaž Možina, Alojz Hojnik, Julka Pavličič, Gaspar Jug, Anton Bavdek;

§ 1: Leop. Velišček, Ivanka Student, Fr. Suštarsič, Martin Telič, Franc Rolih, M. Gorjanc, M. Habenschuss, Ignac Ahlin, Roža Franco, Jože Čarman, M. Veljkovič, Mario Saksida, Ivanka Varljen, M. Kogovšek, Adolf Marcen, Rudolf Vitez, Julka Mrčun, Fr. Hervatin, Fr. Ban, Janez Jamšek;

§ 1.50: Stanko Vadnjal.

P. PODERŽAJ, INDIJA: §5: Mirko Šveb; §4: Jože Grilj; §2: Ivanka Student, Jelka Grmek, Marija Harej, Marija Kos, p. Bernard (namesto zahvale za božično karto p. Bazilija, poslano s po-

zivom za nov dar p. Poderžaju, ker si moje božične karte ne upa dočakati . . .).

Zdaj je že spet lepa vsota skupaj za našega misijonarja, morda bomo v kratkem mogli odposlati.

SLOMŠKOV SKLAD. — §5: Gizela Hozian; §2: Mirko Ritlop, Janez Bugar. — Ta vsota pa kaj počasi narašča. Priporočamo z geslom: Slomška na oltar!

SLOVENIK V RIMU. — § 100: Neimenovana; § 50: N.K. in P.N.; § 20: Stanislav Rapotec; § 10: Franc Šveb, Slavko Tomšič; § 6: Anton Žitnik; § 5: Jelka Grmek; § 2: Branka Kreševič, Ivanka Kreševič; § 1: Dina Gojak. — Tako je kar zgodaj v tem letu že čudno lepa vsota akupaj kot podlaga za naš tretji tisočak, ki ga želimo zbrati to leto. Napovedano je v kratkem podrobno poročilo iz Rima o celotnem stanju zbirke z vsega sveta za zavod SLOVENIK tam. Velika zadeva bodi spet in spet vsem priporočena!

Za vse tu navedene darove prirčna hvala in Bog obilno povrni!

PRED SKORAJ STO LETI

Lani je izdala Mohorjeva družba v Celju V. zvezek izbranih spisov Ivana Preglja. V tem zvezku je tudi povest Simon iz Praš. To je Simon Jenko, morda najbolj znan po pesmi: Naprej, zastava Slave! Obenem s to povestjo — ali pa tudi brez nje — je zanimivo brati, kaj je pisal o Jenku Josip Stritar leta 1870 v ZVONU. — Ur.

KO MI JE PRIŠLA PRVIČ MISEL izdajati "Zvon", kako bi bil mogel pač misliti tedaj, da ena prvih dolžnosti novega Zvona bo: tožiti po enem najblažjih mož, kar jih je rodila slovenska zemlja: po tako zgodaj, tako nenadoma umrlem Simonu Jenku? Upal sem, in smel sem upati, da bo Jenkovo ime lepšalo naš list. To upanje je šlo za drugimi . . .

Kratko Jenkovo življenje nima nič posebno znamenitega in zanimivega. Pot iz kmečke hiše v Ljubljano, od tod na Dunaj; iz mesta, polnega dušnega in telesnega življenja in gibanja, zopet domu v malo mestece (Kranj) v tesno, zatohlo pisarnico — ta pot, tolikokrat že storjena, pa vendar še ne uglajena, je malokomu s cvetlicami posuta; tudi naš Jenko je nahajal na njej več trnja kakor pa rož. Pa v krepkem telesu krepka duša; zdrav humor, ki ga ni zapustil nikdar, in pa pesem, zdaj žalostna, zdaj vesela, kakor je nanašala priložnost: vsi ti darovi božji, ki se nahajajo redko skupaj, so mu pomagali čez vsa napotja in zapreke.

Gorjé, kdor nima dóma,
kdor ni nikjer sam svoj gospod;
naj križem svet preroma,
saj vendar tujec je povsod.

Gorje, kdor se useda
za tujo mizo žive dni;
vsak grizljaj mu preseda,
požirek vsak mu zagreni.

Gorje, kdor zatajiti
prisiljen voljo in srce.
bedakom posoditi
čas mora, glavo in roke!

Tu imamo glavni del Jenkovega življenja. To je pač čutil že pred njim marsikateri mladenič, ki si je kruha služil v tuji deželi; gotovo je že marsikdo zdihoval pred njim:

Poiskal rad bi miren kot,
kjer bil bi sam in svoj gospod!

lele da ni znal svojemu čustvu dati tako krepke, žive podobe. Zato pa je bil Jenko pesnik. In to je prva dobra lastnost Jenkovih pesmi; on je pel, kar je doživel, kar je občutil:

Čut se zlije mi v besede . . .

Jenko ni delal in koval pesmi, da bi jih pošiljal, še preden so se posušile, v Novice ali Glasnik. On je pel, kadar in kar mu je velovalo srce, ni se silil s pomočjo domišljije v tuje situacije.

Druga posebnost Jenkovih pesmi, s katero se nam prikupljajo, je ta, da so naravne, preproste, jasne. Kar čuti, to nam pove pesnik naravnost brez okolišev, brez prisiljenih tropov in alegorij. Njegova pesem je kakor zalo kmečko dekle, lepo praznično napravljena, pa po domače, kar ji le povzdiguje lepoto; ne pa našemarjena z gosposko navlako, kar bi res vzbudilo marsikateri a! in o! v prsih okrogloličnih vaških krasotic, pameten človek pa bi se ji pomilovalno smehljajal.

To je pa dosegel Jenko zlasti s tem, da se je držal, kako v vsem, tako tudi v pesmi, materinih tal. Pesnik se mora sicer varovati nevarnega posnemanja, naj ima še tako lep zgled pred očmi, da ne izgubi čisto svoje individualnosti in s tem prave pesniške vrednosti. Kaj družega je pa z narodom; narod mu ni nič tujega, saj je on sam le del naroda. Narod sme posnemati pesnik vsaj v obliki, v katero zliva lastni čut.

Bolj ko loči in oddaljuje omika človeštvu od prvotnega, naravnega, nepopačenega stanja, močnejše se mu vzbuja hrepenenje, kliče ga in vabi nazaj naravi v naročje, kjer je njegov pravi dom.

Tako je nemška lirika zajemala in pila moč iz narodnega vira in s tem zadobila toliko oblast čez človeško srce. Skoraj edini francoski pesnik, kateri nam sega v srce in ki ga tudi imajo novejši kritiki francoski za svojega največjega lirika — Beranger — kako preproste, kako domače, kako čisto narodne so njegove "chansons" (popevke)!

Tako je tudi naš Jenko zadel srečno pravi narodni glas. Najlepše njegove pesmi se skoraj bero kakor narodne.

To ni oblak izza goré,
to tudi ni ravnó poljé;
to misel le je žalostna
na sredi srca mojega.

Da je ljubil Jenko svoj dom, da mu je posvetil mnogo pesmi, s tem se ravno ne odlikuje od drugih naših poetov. Pomanjkanja rodoljublja se ne more očitati nikomur. Ko bi bilo z domorodnimi pesnimi pomagano naši domovini, ne bi čutila več nobene bolečine.

Ali če dva napravita isto, ni zmerom isto. Jenko je bil pogledal malo po svetu; on ni šel kakor "Jurček na tuje", le tako daleč, dokler je še mogel videti domači zvonik. Jenko je ljubil svoj dom kakor ga je ljubil Prešeren, Lermontov, ljubil je svoj dom, kakor ljubi sin na tujem svojo revno zapuščeno mater doma. In katera ljubezen je čistjša, močnejša?

**Bridka žalost me prešine,
ko se spomnim domovine,
vsemu svetu nepoznane,
od nikogar spoštovane.**

V tej pesmi je več ljubezni do domovine, kakor v vseh naših patriotičnih poskočnicah skupaj. Tudi več, kakor v njegovem slovečem Napreju? — Tudi! In ta pesem se mu je očitala. Odpusti jim, bratec, saj ne vedo, kaj delajo!

Pa ker smo že pri tem, še ena druga se mu je očitala:

Naš maček je ljubco imel . . .

Ta je našim Radamantom nemoralna! Ali so ljudje res neumni ali se pa le delajo? Ta pesem nemoralna! Nesrečnemu mladeniču, kateremu je zmešala prekanjena koketa peščico možganov, da se res napoti k Donavi ohladit si v njej srčne bolečine — pokaži mu ta neprecenljivi "žalostni eksemplj" — kaj velja? Vrnil se bo! Družba, katera bi imela namen delovati zoper zaljubljene samomore, bi morala podeliti tej pesmi — zlato svetinjo!

Kar dalje prijetno odlikuje Jenka ne samo od naših ampak tudi od večine pesnikov vsega sveta, to je njegova zdrava, zrela filozofija. Vidi reči, kakor so; ne kakor jih vidijo ženske in zaljubljenici; neutrudne čebele mu niso ustvarjene, da jemu o božiču medene potice. Dihurji, kune in druge take kosmate živali ne, da se šopirijo gizdave meščanke z drago kozuhovino. Mar je soncu, ali sije pravičnim ali krivičnim, ali gleda žalostne ali vesele. Kaj odgovarja sonce pesniku zaljubljene-mu, ki se mu zahvaljuje, da mu je obsijalo cvetice na oknu?

**Tebe, rož ni bilo,
ko mogočno z neba
zemlji sem svetilo.**

Kaj je mar materi naravi obup človeške matere na hčerinem grobu!

**Mlade hčere truplo
črna zemlja krije,
poleg groba mati
bridke solze lije.**

**Kar oko doseže,
smeje se narava,
pomlad po grobovih
cvetje razsipava.**

**V joku svojo zgubo
človek Bogu toži,
slavec, drobni slavec
pa vesele kroži.**

Znamenje pravega umetnika je to, da z majhnimi pripomočki veliko doseže. Kako malo, pa dobro izbranih in ubranih barv potrebuje naš pesnik v svojih "Obrazih"! In kako žive so njegove podobe, katere se priporočajo ne v posnemo, le v poduk vsem mladim pesnikom.

Jenku ni bilo dano pogledati v črne globočine človeškega življenja, človeškega srca. Srečni Jenko! Čemu tudi? Res bi potem tvoja pesem marsikomu bolj zgrabila in stresla srce. Pa — ali mora vsak pesnik krvav pot potiti? Kdo bi ti povrnil prestane bolečine, kdo bi ti vsaj hvalo vedel za prelite solze?

Dovolj! Jenkove pesmi ne potrebujejo razlaganja in pojasnjevanja. Namen teh vrstic je, spodbuditi naše bralce in bralke, da jih beró! Kdor jih je že, naj jih bere še enkrat, ne bo mu žal!

Pisatelj Josip Stritar

Z Vseh Vetrov

PISATELJ KAREL MAUSER je 11. nov. 1967 v Torontu predaval o svoji znani trilogiji "Ljudje pod bičem". Povedal je, kako je nastala ta tako dolga povest ali roman, pa prav tako o ljudeh, ki jih roman slika. O tem so sicer pisali že drugi, kolikor so pač vedeli, ko pa se pisatelj sam odloči za "razlago" svojega dela, je bilo gotovo vredno prisluhni. Če bo iz njegovega predavanja izšlo kaj v tisku, bodo MISLI ponatisnile. Saj je tudi med nami precej ljudi, ki so Ljudi pod bičem z vsem zanimanjem prebrali.

V CLEVELANDU V AMERIKI imajo naši rojaki poleg vseh mogočih drugih ustanov tudi lastno Glasbeno matico. Svoje koncerte prireja menda samo po enkrat na leto, v jeseni. Lanski jesenski koncert je imel na programu izvlečke iz svetovno znanih oper in operet: Madame Butterfly, Carmen, Hoffmanove pripovedke, La Boheme in še kaj.

ANGLEŽ JOHN GOODMAN, ki je že precej v letih, je vendar eden tistih, ki znajo misliti daleč naprej. Je pa za svoje misli pripravljen tudi kaj žrtvovati. Napravil je načrt za primerno obhajanje 2000-letnice, ki zaenkrat še ni tako blizu, pride pa, če bomo živeli, kali. Ker menda ne upa, da bi našel založnika za svoj načrt, ga kar sam razpošilja na vse mogoče naslove širom po Angliji in verjetno tudi drugod po svetu. Prepričan je, da je že zdaj čas pripraviti pošten načrt, da se 2000-letnica pravilno proslavi, sicer utegne biti prepozno. MISLI Goodmanovega načrta še niso prejele, zato ga niti priporočati ne morejo. Če ga kdo od naročnikov dobi, naj ga hitro pošlje uredništvu, da ne bomo — prepozni!

ZGORNJA PIVKA NA KRASU s Knežakom in Ilirsko Bistrico je opisana v angleško spisani knjigi, ki je izšla v Ameriki. Knjiga je izšla v zbirki STUDIA SLOVENICA v Washingtonu. Spisal jo je neki Amerikanec z imenom Alexander. B. Paul. Govori v prvi vrsti o geografski omenjenih krajeh in o izrabi ondote zemlje. Glavni namen je menda, da se Amerikancem predstavi slovenska kraška zemlja, ki je za Amerikance nekaj posebnega.

UREDNIK LISTA "AVE MARIA" v Ameriki piše naročnikom: Priporočam se bralcem za smešnice, domislisce, anekdote in tudi citate. Marsikdo ob prejemu mesečnika najprej samo prelista številko in take reči najprej prebere. Tudi vi lahko

z malenkostnim trudom prispevate k zanimivosti lista. — To velja tudi za MISLI.

GARBOLOGIJA ni nova "znanost", ime zanjo je pa menda lanska iznajdba nekega sydneyškega smetarja, ki se mu po angleško pravi "garbage man". Podpisal se je "Garbologist", ko je svojim založnikom voščil vesel božič. Po naše bi se mu menda reklo "smetolog". Zložil je tudi prijazne verze, ki jih pa ne znamo po slovensko povedati. Glase se:

Altho' the job's not pleasant,
I still keep on the go;
And always answer "Present"
In rain or hail or snow.

Nekdo je pripisal, da si je mož z omembo snega privoščil "licencijo poetiko" in je z njo priselencem iz Evrope vzbudil božično domotožje.

"NAŠA RIČ" je ime novemu listu v hrvatskem jeziku, ki so ga začeli izdajati Hrvatje v treh vaseh sredi Italije v provinciji Compobasso. Te vasi so poselili Hrvatje pred kakimi 500 leti preko Jadrana, pa se še do danes niso poitalijančile. Govore staro štokavsko-ikavsko narečje. Novi list so spravili v življenje hrvatski izobraženci, ki so sicer v raznih laških službah stalno nameščeni.

O **STALINOVI SVETLANI**, ki je pobegnila na Zapad, niso vsa mnenja enaka. Večina pač misli, da je s svojim begom, zlasti pa s svojo knjigo, zadala Sovjetom velik udarec. Drugim se pa zdi sumljivo, zakaj skuša svojega očeta nekako oprati hudih očitkov, češ da je bil v mnoge krutosti po drugih zapeljan. Ker je tudi v Sovjetiji čutiti, da bi hoteli mnogi partijci Stalina "rehabilitirati", se je že pojavilo ponekod na Zapadu mnenje, da je bila Svetlana "poslana" delat propagando za Stalina. Dokazov ni.

OBISKOVALCI RUSIJE vidijo veliko dobrega, pa tudi veliko slabega, tako tudi odkrito povejo. Vsaj tisti, ki skušajo biti nepristranski. Ne vidijo pa odmaknjenih koncentracijskih taborišč, ki jih tudi v današnji Rusiji ne manjka. O njih povedo ruski emigrantski listi. Ruski list "Posev" v Frankfurtu piše, da je na progi Potma-Baraševo 36 takih taborišč. V vsakem od njih je vsaj 2,000 zapornikov. V take zapore pridejo tudi režimu neljubi pisatelji. Taborišča, ki so emigrantom znana, imajo gotovo več ko sto tisoč zapornikov. Vsa

taborišča jim pa niso znana. V tem pogledu je tudi današnja Rusija še vedno — Sovjetija.

USPELA PRESADITEV SRCA v Južni Afriki je po svetu dvignila viharje navdušenja. Kakšne nadaljnje možnosti se odpirajo? Presaditev možganov! Učenjak bo umrl v nezgodi zaradi razbitih prsi, toda možgani ostanejo nepoškodovani. Brž z njimi iz glave in hajdi v črepinjo živega človeka, ki je le na možganih bolan! Dragocena zamenjava! Oglasili so se pa tudi neke vrste "ekonomisti", ki niso bili zadovoljni. Čemu umetno reševati življenje na smrt obsojenim, ko milijonov drugih ne moremo zadostno prehranjevati? Vendar navdušenja niso pogasili ti nezadovoljneži, pogasila ga je nenadna smrt moža s presajenim srcem. S tem pa nikakor ni rečeno, da je poskusov konec. Nekoč se utegnejo do kraja posrečiti. In potem bomo spet na poti od srca do možganov. Kdo more postaviti meje človeškemu snovanju? Dokler Bog pusti možnosti odprte, se človek ne bo ustavil. Le žal, da sega po oddaljenem, kar je najbližje, kot stradanje milijonov, prepušča lačnim . . .

NE ZIDAJTE CERKVE, je rekel kardinal Richards županu v mestu Lima v državi Peru. Mestni svet je namreč prišel na misel, da je treba postaviti veličastno cerkev znani svetnici Latinske Amerike, sveti Rozi Limanski. Iz vse Latinske Amerike naj bi prihajali romarji častit domačo svetnico. Zato mora biti nova cerkev nekaj posebnega, stala bi blizu dva milijona dolarjev. Kardinal se je uprl in prigovarjal županu, naj rajši nabrani denar razdelijo med siromake, ki jih je tam okoli nič koliko. Župan je odločil, naj se zaenkrat ustrezne kardinalu, načrt za cerkev pa ostane do takrat, ko ne bo v Limi več toliko siromakov.

"VSA ČAST SLOVENCEM" vzklika hrvaški pisatelj in urednik Vinko Nikolič v svoji knjigi Pred vratima domovine. Nadaljuje: Ta mali narod zasluži občudovanje. Slovenci nam Hrvatom zavdajo, da smo proti njim razmeroma veliki. Da bi bili oni to, kar smo mi, so pogosto pred mano vzkliknili nekateri slovenski prijatelji. Vidite, Slovenci v Argentini imajo več ljudskih šol in srednje šole, katero obiskuje nad sto učencev. Pripravljajo se pa tudi na organizacijo lastnega vseučilišča. Imajo svoje bogoslovje, v katerem pripravljajo svoj duhovniški naraščaj. Rekli boste: odkod pa dobivajo toliko dijakov, ko jih je vseh tako malo? Od tu: oni hodijo v šole, njihova zavest je velika, zato so v šoli in v športnih prireditvah v ospredju. Tudi planinci so in svoje cerkve imajo. Z eno besedo — da jih preveč ne hvalimo — nam lahko služijo v vzor.

Misli, Januar, 1968

PREHITRO JE ZINIL tisti ameriški "svetovno pomembni ekonomist", ki je nedavno predlagal, naj države ustavijo vso pomoč lačni Indiji. Bi bilo brez uspeha, Indija je obsojena na pogin, pa pomagajmo ali ne. In je kar prav tako, bo vsaj nekaj več kruha za druge kraje po svetu, ki imajo boljše pogoje za obstanek. — Tako je govoril ta "prerok" in radio je poročal, pa še kdo. Komaj je pa zaprl usta, je bilo slišati, da je imela Indija izredno dobro letino.

TUDI P. PODERŽAJ POROČA O TEM: Pred kratkim smo imeli tukaj "rižno nedeljo". Ljudje prinesejo to nedeljo v cerkev klasje, lepo povezano v šopek. Šopke polože na mizo pred oltarjem, pred mašo jih duhovnik blagoslovi. Doma ljudje to klasje osmučejo in zrnje pomešajo z ostalim pridelkom, da je vsa letina blagoslovljena. Ob taki priliki prinesejo tudi nekaj riža v dar cerkvi in ga pustijo pred Marijinim oltarjem. Letos so tudi naročili peto sv. mašo v zahvalo za dober pridelek. Bila je namreč zelo dobra letina, tukaj pravijo temu "bumper crop". — Tako nam je pisal naš misijonar 18. dec. 1967.

ODPRTE ROKE

I. Burnik

*Njegove roke so odprte,
pridite, da vas objame!
Cela truma naj se zgane,
vžgal bo upe, doslej zastirte.*

*Z lahkim srcem v novo leto
poskočimo vdano tihi.
OČE — MATI! z otroškimi vzdihji,
z molitviijo bodi začeto!*

*Dolge postavimo vrste,
On je tu, da nas objame.
Misli in moli zase, zame!
On nas vidi skoz prste.*

V SPOMINU NA TRŽAŠKO DRŽAVO - STO

Naročnik

PO PRIBLIŽNO DESETIH LETIH sem spet videl Slovenijo in se preko Trsta vrnil v svojo novo domovino. Bilo je približno takrat, ko bi se naj obhajala dvajsetletnica, odkar je nastala Tržaška država pod imenom Svobodno Tržaško Ozemlje ali STO. (15. sept. 1947). V Trstu nimam dosti ali nič znancev, pa se nisem mogel pozanimati, če so se kaj spominjali te 20letnice. Tudi zase lahko rečem, da bi mi najbrž na prišla na misel, bilo je nekaj drugega, kar me je tiste ure v Trstu bolelo. Bil je spomin na leto 1954, v oktobrskih dneh, ko je Tito zabarantal Trst s pogajanjmi z Ameriko in s tem izdal upanje Slovencev v lepšo bodočnost na tem tako važnem predelu Evrope.

Takrat sem bil še doma in hodil v šolo. Premlad za kakšno vojaško službo, pomen Trsta za slovenstvo sem razbral iz navdušenja zanj vsega naroda, morda še najbolj od dijaške mladine. Čudno se nas je prijela zdaj že davno pozabljena krilatice: Življenje damo, Trsta ne damo! Šla je od ust do ust, čeprav danes težko rečem, koliko je bilo v njej dokončne resnice. To vem, da smo si vzeli geslo globoko v srce. Če se prav spominjam, ga nam je iznašel sam Tito in je tako postal "velik" v naših očeh. Za kak krvav obračun z Italijani nismo ravno goreli, upali smo, da jih bomo ostrašili z raznimi gestami, toda če bi prišlo res do boja, bi se nihče od nas ne obotavljal.

Ni se nam sanjalo, da Tito ni imel s svojim "junaškim" postopanjem v mislih Trsta za slovenstvo, ampak ameriške milijone. Vedel je, da bo Amerika rajši štela dolarje kot pustila tržaško ozemlje, da bi padlo pod komuniste. Za slovensko stvar kot tako je imela verjetno še manj smisla kot "veliki" Tito. Seveda pa takrat nismo vedeli, kakšno barantanje se plete za kulisami, le to vem, da smo bili do dna razočarani, ko iz vsega naenkrat ni bilo nič. Tito je umolknil, Trst je šel po vodi. Mi smo ostali z bolečimi dušami, nobene možnosti pa nismo imeli, da bi svoje razočaranje kako izrazili.

Šele nekaj let pozneje, ko sem bil že v tujini, sem polagoma prišel do spoznanja, kaj bi pomenilo za slovensko stvar, če bi bilo STO ostalo kot vmesna državnica med Italijo in Jugoslavijo. Res je bil menda največ kriv propada te ustanove Stalin, ki je Molotovu nalagal, da je vetiral vse poskuse za

uredbo štatuta in imenovanje guvernerja. Najbrž že sama beseda "svobodno" v imenu tržaške države ni mogla najti prebave v Stalinovem želodcu, pa enako ne pri komunistih sploh. Polagoma sta se Vzhod in Zahod utrudila nad temi neuspešnimi poskusi in ko je Stalin pognal Tita iz svojega zavezništva, se tudi za tržaško vprašanje ni dosti več zmenil.

Zahodnjaki so prišli do uvidevnosti, da se bo tržaško vprašanje najbolje rešilo, če se Italija in Jugoslavija med seboj pogodita, kaj naj se z ozemljem napravi. Poskusi so se naredili, uspeha ni bilo. Zapadnjaki so šli korak dalje: naj pa Trst z okolico dobi Italija, kot ga je imela pred vojno. Ta predlog je razburil duhove do skrajnosti. Povedal sem že, kako smo to občutili Slovenci v matični državi. Nič manj ni zavrelo med Slovenci v zamejstvu. Nikoli ne bom pozabil, kako smo požirali Titove besede na ogromnem shodu na Okroglici. Kako smo mu pritrjevali, ko je z vso slovesnostjo zagotovil, da bo njegova vojska takoj vkrakala v Trst, čim bo laški vojak prestopil mejo pri Devinu.

Laški vojak ni prestopil meje. Titova vojska se je umaknila. Zapadnjaki so poslali na delo diplomate. Vedeli so, da je Titu kaj malo za Trst, v resnici čaka na ponudbo v obliki dolarjev, zakaj v gospodarstvu mu je trda predla, odkar mu je Stalin dal znano brco. Mnogo pozneje sem bral, kar je zapisal Amerikanec Murphy, ki je leta 1954 v Trstu vodil zadnje faze pogajanj: Brez potrebe smo dali Titu dva milijona dolarjev, mož bi bil zadovoljen z enim, pa smo bili preveč radodarni . . .

Na Tržaškem so to že takrat vedeli, mi doma nismo imeli pojma, kako je prišlo do končnega podpisa med Italijo in Jugoslavijo. Nam so rekli: vdali smo se na ljubo svetovnemu miru in tako smo prav za prav zmagali. Tržačani so vedeli bolje: Tito nas je prodal . . . Vsa tista leta, odkar je bil Tito neodvisen od Stalina, je imel dovolj prilike, da bi vztrajal na izvedbi mirovne pogodbe med Italijo in Zavezniki, ki je vključevala dogovor za STO. Ni mu bilo do tega. Pustil je zadevo, da je ostala neodločena. Verjetno je vsa tista leta že naprej videl, kako bo nekoč Trst prodal za Judežve groše.

PISALI SO — ČITALMO!

ANICA KRALJEVA v Svobodni Sloveniji: "Znaš kako uganko?" me je naskočila Marjanka in me s tem spravila v veliko zadrego. Takoj pristopijo še ostali bratci: "Povej, povej!" Začeli so vse vprek naštevati uganke: o polžu, o soncu, o vozu, o zvonu . . .

"Kdo vas je naučil toliko ugank?" sprašujem, da jih zapeljem v drugo smer in sebe rešim.

"Očka, včasih pa mamica. Skoraj vsak večer se igramo uganke. Jožek ugame samo tisto o jajčku, ker je še majhen." Pa se vsi zasmеjejo in obkrožijo malega debeluščka, kakor bi ga hoteli opravičevati. — —

Nedelja popoldne. Stopim na vrt k prijateljem. V kotu vrta se nekaj pripravlja. Od debela do debela je nategnjena zavesa. "Teater?" vprašam in sedem poleg očka in mame, ki sta nekam slovesna.

Zvonček pozvoni. Zavesa nagaja, noče se odpreti, odpre se le napol. Marjetica se prikloni, vsa zardela, pove pesmico mami — bil je materinski dan. Drečček s palico v roki in zelenjem za klobukom začne z močnim glasom Gregorčičevo: Zakriviljeno palico v roki . . . Zadnja točka: vsi skupaj zapojejo "Jaz pa grem na zeleno travco" . . . Šlo je, kakor je šlo. Bilo je nekoliko polomije, ker je mali Tonček hotel biti zraven in je s svojim brundanjem motil "prave" pevce. Vendar je bila predstava imenitna. Očka je dolgo ploskal in mamica si je obrisala solzo.

Ali bodo ti otroci mogli kdaj pozabiti na tak dan? — —

Za Slovence je bilo STO pravi božji dar. STO je bil mejaš slovenske zemlje prav tam, kjer Slovenija najbolj potrebuje majhnega sosedu, ne takega, ki bi bil odvisen od Rima, Berlina ali Dunaja. STO bi bilo pod nadzorstvom Varnostnega sveta UN. Že samo gospodarstvo bi sililo Slovence k morju, torej v tesno zvezo s STO. Tudi tako kot je, gre največ obmejnega prometa proti Italiji. Morje pač vleče. Kako vse drugačno vlogo bi igrali Slovenci v STO nego jo more igrati zdaj slovenska manjšina v Italiji. In kako bi se slovensko ime lahko uveljavilo v širnem svetu preko samostojnega, pa vendar sosednega in skoraj domačega sveta! Izguba, ki smo jo utrpeli z razpadom STO, se mi zdi hujša kot izgubljeni plebiscit na Koroškem . . .

Misli, Januar, 1968

Hvaležna zadeva pri otrocih so tudi smešnice. Posebno če jih pripoveduje očka. Lahko večkrat iste, otrok se bo vedno zabaval. Všeč jim je tudi oponašanje glasov raznih živali ali posnemanje gibov in kretenj ljudi. Mrasikdaj se tako odkrijejo pravi igralški talenti. Otroci se šele pozneje zavedo, da so si pri takih igrah izurili uho, dar opazovanja, obvladanje gibov in tako dalje.

AVGUST HORVAT v "Smeri v slovensko državo": V Sloveniji so mlajši gospodarstveniki začeli kritizirati napake administrativno planiranega gospodarstva v prvih povojnih letih; naštevajo škodo, ki jo je povzročilo, obenem se pa ne bojé povedati, da tudi delavsko samoupravljanje ni prineslo pričakovanih uspehov. Glavna pomanjkljivost je v tem, da uslužbenci nimajo potrebnega zanimanja za podjetje, v katerem delajo, nimajo nujno potrebnega interesa za uspeh podjetja, zato se primeroma slabo dela, slabo upravlja material in surovine, in posledica so visoki proizvodni stroški. Radi tega slovenska podjetja niso zadosti konkurenčna na mednarodnih tržiščih.

Poleg nezanimanja za uspeh podjetja in sploh za samoupravljanje uslužbenci tudi ne varčujejo. Varčujejo bolj malo posamezniki, različne socialistične skupnosti in denarni zavodi. Zato ni dovolj denarja. Ker je popraševanje po denarju večje kot prihranki in naložbe pri denarnih zavodih, se denar tiska in s tem narašča inflacija. •

NEIMENOVAN v reviji "Cerkev v današnjem svetu" (Ljubljana): Poznam mnogo družin, ki ne kažejo nobenih znakov vere in se v javnosti priznavajo za kristjane le s tem, da umrlim sorodnikom pripravijo cerkven pogreb. Otrok ne vzgajajo versko, ker pač tudi sami vere nimajo. Pride pa nekoč, kdo ve od kod, na obisk bogat sorodnik ali tudi tujec, od katerega pričakujejo bogato darilo. Takrat taki starši gredo k župniku, ki z veseljem sprejme otroka k verouku. Otrok marljivo obiskuje veronauk, se nauči predpisano veroučno snov, prejme zakramente in — bogato darilo od botra. Mati izjavi: Jaz sem storila svojo dolžnost, potem pa naj bo, kakor more. — In otrok ne vidi več cerkve od znotraj.

Zaradi takih pojavov mislim, da bi bilo treba obred birmovanja dopolniti s tem, da bi vsak birmanec posamezno pred škofom in zbranimi verniki slovesno in po lastni svobodni odločitvi izjavil, da hoče postati popoln kristjan in zvest učence Jezusa Kristusa . . .

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Naslov: 66 Gordon Street, Paddington,
N.S.W. 2021.

Službe božje

Nedelja 21. jan. (tretja v mesecu):

Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30
CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

Nedelja 28. jan. (četrt):

Sydney, St. Patrick, ob 10:30
Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15

Nedelja 4. febr. (prva):

Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 11. febr. (druga):

Sydney, St. Patrick, ob 10:30
WOLLONGONG (St. Francis Home) ob 6. pop.

ZA BLAGOR DOMOVINE

V nedeljo 11. febr., ki je druga v mesecu, bo mo spet molili za blagor domovine v znani kapelici sv. Frančiška, Paddington, ob 2. pop.

Naša molitev se bo združila s svetovnim Apostolstvom molitve, ki za februar naroča moliti, da bi bile temeljne človeške pravice splošno priznane, izvajane in pravično branjene.

Slovenska Molitvena zveza pa dostavlja: Vera in jezik sta pač največji pravici vsakega človeka in celih narodov. Molimo ta mesec, da bi slovenski narod doma in za mejami vedno te pravice nemo-teno užival.

G. EDVARD SEDEVČIČ

naš lanski novomašnik, je nastavljen za kaplana v župniji Marijinega oznanjenja PAGEWOOD, Sydney. Upamo, da bo kdaj pa kdaj našel čas in se spet pokazal med nami.

TAKOLE SMO BOŽIČEVALI

P. Valerijan, Sydney

ZA PREAEKLI BOŽIČ se je naše božje ljudstvo zbralo k slovenski polnočnici v Auburn Town Hall, ki je bila za to noč spremenjena v pozorišče službe božje. Struktura dvorane je že sama odgo-varjala temu namenu in nas spominjala na cerkev, zgrajeno v modernem stilu. Bogat steklen lesteneč sredi dvorane nas je še bolj spominjal na cerkev.

Oder je sijajno služil za prezbiterij z oltarjem, na katerem je maševal p. Bernard, obrnjen proti vernikom. V ozadju, na rdeči zavesi, je kraljevala podoba Marije Pomagaj z Detetom Jezusom med lučkami, nageljni in božičnim okrasjem. Ob podnožju oltarja je bila razsvetljena reliefna podoba jaslje. Mešani pevski zbor pod vodstvom dirigenta g. L. Klakočerja in organistinje gđc. Mare Pirjevčeve se nam je sveto noč že drugič predstavil (prvič na novi maši E. Sedevčiča). Mirno lahko rečem, da je bil trud pevcev, ki so ga vložili v kar številne pevske vaje, kronan z uspehom. Treba je pripomniti, da so nekateri morali precej daleč potovati k vajah, saj so prihajali z vseh vetrov Sydneya. Njih božične pesmi so pripravile vsem navzočim lep duhovni užitek in jih zazibale v božično razpoloženje.

Rekel bi, da je bilo pri polnočnici okrog 500 rojakov. Nezasedenih je ostalo kakih sto sedežev. Tudi ti bi bili polni, če bi nekaj ur pred polnočjo ne "strašil" dež in viharno vreme. Sv. obhajil je bilo razdeljenih vse premalo za tako številno udeležbo. Vsaj 3/4 prisotnih bi lahko prejelo sv. obhajilo.

Udeležba je bila dobra pri drugih službah božjih na božični dan pri sv. Patriku, v Villawoodu in Wollongongu. Povsod lepo ljudsko petje božičnih pesmi. Tudi nedelja po božiču je v Leichhardt udeležba lepo število rojakov. Poleg božičnih pesmi smo ob koncu zapeli tudi zahvalno, ker je bil zadnji dan leta. Na novo leto je mešani zbor znova nastopil, tokrat pri sv. Patriku. Tako so slišali lepe božične pesmi tudi tisti, ki niso bili pri polnočnici. Popoldne so se tudi rojaki iz Newcastlea in okolice v lepem številu zbrali k novoletni slovenski službi božji v Hamiltonu.

Č. g. dr. Mikula je en teden pred božičem, za sveto noč in novo leto imel slovensko službo božjo za rojake v Canberri in okolici, vmes pa je skočil letalom med rojake v Brisbane.

Božični prazniki so privabili k našim službam božjim in družabnim prireditvam lepo število rojakov, da smo se vsi počutili mnogoštevilne in močne. Sam zase sem dejal: "Koko pravi, da nas je Slovencev malo!" V kolikor greste med letom v avstralske cerkve k službi božji — vse hvale vredno. Tistemu, ki ne gre, toplo polagam na srce in ga rotim, da se čimprej vključi v farno skupnost, kjer živi. (Nekateri živite že leta na istem naslovu, pa niti ne veste, kje je najbližja katoliška cerkev in kdaj so službe božje).

Enkrat na mesec, ko je slovenska služba božja v vaši okolici, pa le pridite, da bodo naše službe božje lepo obiskane.

DAROV ZA SESTRSKO HIŠO

Po \$10.00: Zofija Brkovec, Stanko Petkovšek, Franc Šveb in Neimenovan; \$8.00 Ida Milivojevič; \$6.00 Franc Baša; po \$5.00: Lojzka Catanija, Dr. M. Colja, Drago Grlj, Mr. & Mrs. J. Kavas, Pavel Kern, Jože Lipeč, S. & K. Močilnik, Julija Plesničar, Darko Stanič, Mirko Šveb, J. & M. Tomažič; po \$4.00: J. & L. Božič, M. Darmanin & J. Lipovec, Marija Gorjanc, J. Košorok, L. & M. Košorok, Albert Svenšek; \$3.60 I. & O. Zlatar; po \$3.00 Viktor Cucek, Justina & Silva Glajnarič, I. & F. Kobal, Malkič & Ivanovič, Matija Merlak, Franc Mirnik; po \$2.00: Družina Baša, Marija Baša, Franc Berke, Branko Cvetkovič, Franc Emeršič, Alojz Filipič, Lazar Furlanič, Marija Golčman, Anton Jelen, Kavčič Family, Štefan Kočar, J. Konrad, Marija Kos, Blaž Krumpak, Milan Lazar, Družina Laznik, J. Makovec, Mira Mugerli, Matija Okorn, Adolf Peršič, Ljubica Pletersky, Helena Popovič, Albina Sinigoj, Družina Sluga, Marija Stok, Štefan Šernek, Leopold Velišček, Luciano Zonta, E. Žvab; po \$1.00 Hermina Brodnik, L. & B. Brodnik, Emil Celin, Ludvik Cerkvenik, Angela Fatur, Pavle "Klančar", Rudi Kužvenik, Janez Marinič, Jože Markočič, Franc Mramor, Ciril Skala, Družina Šarkan.

Če seštejem zgornje darove in jih pridružim izkupičku "Štefanovanja" ter drugim božičnim darovom zneso vse skupaj \$562.00 in ta vsota je že pridružena skladu za sestrsko hišo. — Bog plačaj vsem, ki so kakor koli pripomogli do te vsote. Kot sem že na drugem mestu omenil, bodo za te in vse ostale dobrotnike opravljene tri sv. maše, sestre pa bodo opravile uro molitve pred Najsvetejšim. — P. Valerian

Misli, Januar, 1968

Ob zaključku tega članka bi se rad vsem iskreno zahvalil za mnogotero in obilno pomoč: pri pripravi dvorane za polnočnico, pevcem, ministrantom, pomočnikom v Paddington Town Hall itd. Bog plačaj za božične čestitke, molitve, darove, naročnino za MISLI in "Rafaela", za čestitke k mojemu rojstnemu dnevu in darove, ki so čestitke spremljali (in ti darovi so mi omogočili nabavo nove obleke — pravijo, da stara že "cvete").

Za vse te in druge dobrotnike, skrite in znane, bodo opravljene tri sv. maše, pa tudi v molitvah ne bodo pozabljeni!

DR. I. MIKULA SPET MED NAMI

Vrnil se je malo pred Božičem le nekako napol napovedan. Zato božična številka MISLI še ni mogla nič poročati. DOBRODOŠEL!

Pokazal se je med tem že marsikje: v Sydneyu, Canberri, Brisbanu, spet v Canberri. Od tam je odšel v spremstvu Faleževih v Južno Avstralijo, zlasti na "Opalno polje" okoli Andamooke. Saj so ga že težko čakali, njemu in rojakom tam: Veselo svidenje!

† ŽRTEV POKLICA †

V petek 5. januarja okrog desetih dopoldne se je rojak Lado Posega, živeč v Croydonu, N.S.W., pri delu v North Sydneyu smrtno ponesrečil pri napeljevanju elektrike. Takoj po nesreči je prišel zdravnik in ga z umetnim dihanjem skušal spraviti k zavesti. Ko to ni pomagalo, so ga odpeljali v Mater Misericordiae bolnico, Crows Nest. Tam mu je bolniški duhovnik podelil sv. zakramente za umirajoče. Tudi tu je bila vsaka zdravniška pomoč brez uspeha. Lado je podlegel.

Po rodu je bil iz št. Petra na Krasu, ki se sedaj imenuje Pivka. Zapušča ženo Marijo, rojeno Mikuletič, in desetletno hčer Heleno, v domovini pa ima še mater.

Pogrebna sv. maša je bila v Holy Innocents cerkvi, Croydon, v ponedeljek 8. jan., nato smo spremili njegove zemske ostanke na pokopališče v Roockwood. Lado je bil star komaj 35 let. Naj počiva v miru božjem! Ženi, hčerki in ostalim žalujočim v domovini iskreno sožalje! Priporočamo ga rojakom in znancem v molitev. — P. Valerijan.

NEW SOUTH WALES

Glebe. — O potrebi miru na svetu veliko govorimo in vsi po njem hrepenimo. Drugo vprašanje je, če se potegujemo za mir po tisti poti, ki nam jo je nakazala Preblažena v Fatimi. Vzemimo na primer njeno prikazanje dne 13. junija 1917. Lucija, najstarejša od treh otrok, ki se jim je Marija prikazovala, je bila prejšnji dan vsa potrta zaradi neprestanih nasprotovanj, posebno od strani njene matere. Vendar so naslednji dan vsi trije mogli iti na kraj prikazovanj. Tam so našli množico kakih 5.000 duš. Začeli so skupno moliti rožni venec. Komaj končajo, zagledajo otroci Gospo nad znanim drevesom. Naroči jim ponovno molitev rožnega venca: Molite rožni venec k mojemu brezmadežnemu srcu za mir, ker le jaz lahko izprosim mir pri Bogu. Žrtvujte se za grešnike! — Potem so otroci videli, kakor bi žaromet predril zemljo, trpljenje pogubljenih v peklju. Da se reši mnogo duš take strašne usode, naj se na svetu ustanovi češčenje Brezmadežnega Srca Marijinega, je naročila nebeška Gospa, in nastal bo mir. Trije pastirčki so si to naročilo vzeli zelo k srcu. Vztrajali so v neverjetnih žrtvah in noben dan niso opustili molitve rožnega venca. Toda Marija ni tega naročala le tistim otrokom, namenjeno je bilo za nas vse. Če se ne menimo za fatimske dogodke in Marijino brezmadežno Srce, se ne smemo čuditi, sko imamo besedo mir tako pogosto na jeziku, do nje-nega uresničenja pa nikakor noče priti. — **Peter Bizjan.**

Concord. — Tako se mi zdi, da nam januar-ska številka MISLI ne bo vedela povedati, koga so v Canberri izvolili za novega federalnega predsednika. Najbrž je 9. januar za nekaj dni prepozen, ker po navadi je tak dan v mesecu naš list že napol pečen. Bomo morali v kakšno drugo smer nastaviti ušesa in zapičiti oči, da bomo vedeli, kdo nas bo od zdaj naprej vladal. Medtem, ko čakamo na novoletne MISLI in na novega vladarja, smo pa lahko veseli, da nam kandidatov za lepo službico kar nič ne manjka. Pogumne može imamo, to je nekaj vredno. Kakšne trdne sklepe delajo za opravljanje svoje službe, ne vemo dosti, mislim pa in upam, da nobeden od njih ni sklenil samo to, da ne bo skakal v morje brez obilne

straže, kot je storil ubogi njegov prednik. — Še nekaj drugega se mi vali po možganih, moram tudi zapisati. Tam v Južni Afriki so že drugemu človeku vcepili novo srece namesto starega. Prvi drugi taki operaciji je bel človek dobil črno srece. Čudno, da se je to smelo narediti, ko so tam postavljene take hude meje med belimi in črnimi. Mogoče je pa ta operacija nekak kažipot za bodočnost. Tiste hude meje lahko razdere samo pametna, če mogoče, krščanska ljubezen med ljudmi. Sedež ljubezni je pa srce, tako pravijo in jaz verjamem. Ali bo tista proslula Apartajda, ne vem, če sem prav zapisal, videla v tem kak migljej? Če se je lahko začelo mešanje belih in črnih pri srcu, zakaj bi se ne moglo nadaljevati pri koži? — Srečno novo leto belemu človeku s črnimi srcem in vsem nam, ki skušamo imeti košček ljubezni v srcih, pa naj bodo bela ali črna. — **Peter Metulj.**

Point Piper. — Dve pritožbi, eno opravičilo. Slika 4 otrok v zadnji številki MISLI je urednik dobil skupno z več drugimi, ki so bile vzete na "očetovskem večeru". Izbral je tisto, ki je bila najbolj primerna za kliše (block). Druge so bile pretemne. Ni pa vedel, da ta slika sploh ni bila vzeta tisti večer, ampak na neki privatni zabavi. Obrazov otrok ni poznal, na "flaše" se tako malo spozna, da bi pri najboljši volji ne vedel povedati v kateri je alkohol in v kateri "mehka" pijača. Sicer pa otroci na sliki sploh ne pijejo, ampak "ližejo". Zelo verjetno tudi prej in potlej niso segli po alkoholni pijači. Tako se nam zdi, da ne zaslužijo take graje, pa z njimi vred tudi MISLI ne. — **Urednik.**

KDO BI VEDEL POVEDATI?

Rojak **Gustl Zorman** iz Konjic doma je nekje v Avstraliji. Ali mu lahko kdo pove, da ima zanj sporočilo **Maks Hartman**, 24 Curving St., Brunswick West, Vic. 3055. Hvala!

QUEENSLAND

Brisbane. — Tudi jaz sem med tistimi, ki MISLI radi berejo, in sem jih vedno vesela, ko jih pošta prinese. Veliko je vredno, da tako redno prihajajo. Patru uredniku bi rada svetovala, da naj se ne ozira na tiste, ki pravijo, da so MISLI preveč pobožne. Le še v večjo vnemo naj naš priljubljeni list širi krščanskega duha med nami v tej širni Avstraliji. V naših dneh, ko svet postaja tako brezbrizen za Boga in se komunizem skuša polastiti čim več narodov, nam je vsem treba še močnejše vere, trdnosti in požrtvovalnosti za božjo stvar. To se mora pričakovati seveda najprej od duhovnikov, pa tudi od nas ostalih katoličanov. Vsi se moramo truditi za vsestranski napredek katoličanstva. Naj božje Dete bogato blagoslavlja slovenski katoliški tisk in njegovo apostolsko polje! Bog z vami in nami! — **Ana Čarman.**

Brisbane: — Nenadno nas je za Božič spet obiskal g. dr. Mikula. Bili smo ga iz srca veseli. Saj je bilo že res kar dolgo od njegovega prejšnjega obiska. Imeli smo v božičnih dneh tri slovenske službe božje. Lepo število rojakov se je zbralo, pa tisti, ki poznajo zgodovino Slovencev v Brisbanu, pravijo, da jih je prihajalo pred leti še več. Morda niso vsi pravočasno zvedeli. Z zadostjenjem smo poslušali pridige, ki so nam povedale veliko lepega iz domovine, kako tam versko življenje in udejstvovanje lepo napreduje. Ker je g. doktor sam videl, o čemer nam je pripovedoval, je toliko več vredno. Hvala Bogu! Upamo, da se naš popotni kmalu spet oglasi pri nas. — Zdaj še eno opazko v zadevi MISLI. Gotovo je, da nas list lepo povezuje. Prišel sem v neko hišo tukaj prvič in ugibal, kako me bodo sprejeli. Takoj sem zapazil na mizi MISLI in že smo bili prijatelji in kar domači. MISLI nas povezujejo v eno samo veliko slovensko-avstralsko družino. Mnogo uspeha v novem letu! — **Mirko Cuderman.**

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide: — Verjetno bo p. Barzilij kaj omenil v Tipkariji o smrti Franca Kermolja. Vsekakor nas je vse, ki smo ga poznali, njegova nenadna smrt zelo pretresla. V pomoč vdovi z dvema nesprekrljenima otrokoma smo zbrali nekaj za prvo silo in MISLI lepo prosim za prostor in objavo: Slovenski klub \$ 50.00, F. Železnik \$ 16.00; po \$ 10.00: družina Alojz Ivančič, družina Mario Jen-

ko, T. Buntič, T. Ivančič; po \$ 6.00: družina Šajn in C. Testen; družina Marino Likar \$ 5.00; družina Kotnik \$ 3.00; po \$ 2.00: družina Dodič, družina Vatovec, družina Gustinič, Janez Marinšek in družina Čeligoj.

Žaljuočii vdovi in otrokoma pokojnega Franca izrekamo na tem mestu iskreno sožalje. — **Peter Šajn.**

NORTHERN TERRITORY

Alice Springs. — Preden kaj več pišem, prav lepo podravljam iz centralne Avstralije. Nastanil sem se s svojo družino v Alice Springsu, od koder najbrž še niste imeli dopisa v MISLIH. Morda tudi še niste pošiljali MISLI v ta kraj. Alice Springs je dom pravih avstralskih črncev. Mesto je lepo in se hitro razširja. Veliko se gradi in to je nujno potrebno. Vročina je precejšnja, toda človek se ji kmalu privadi. Ravno sedaj so začeli graditi veliko katoliško cerkev, ki bo stala 160,000 dolarjev, sedanja cerkev je pa zelo majhna. Tu sta še dve napol slovenski družini, oba rojaka sta poročena z Avstralkama. Na samce pa tudi še nisem naletel, verjetno nobenega ni. Aborigenov je pa veliko, živijo največ po kampih v gozdovih. Ne bi si mogel predstavljati, kako ti ljudje živijo. Treba je videti. Jaz samo to rečem: 'ubogi narod! Jaz in žena sva jim dala že veliko ponošene obleke. So zelo nezaupljivi in mnogi se še vedno boje belega človeka. Ne morem razumeti, zakaj jim Avstralija, uradna ali neuradna, ne poskrbi boljšega življenja, saj so ljudje kot mi, le barva je drugačna. Morda bom kaj več pisal o tem, ko se bolje seznanim z razmerami. Še enkrat prav lep pozdrav! — **Peter Kern** z ženo in sinkom.

LEPA HVALA ZA VOŠČILNE BOŽIČNE

KARTICE!

Četudi bi hotel, ne bi mogel (zaradi pomanjkanja časa) poslati osebno zahvalo vsem, ki se me spomnijo vsako leto z božično voščilno kartico. Niti ne morem biti dovolj zbran, da bi se čedno oddolžil na vse strani. Namesto tega položim primerno vso to v sklad za p. Poderžaja. Za vse prejeta voščila pa iskren BOGLONAJ! — **Urednik.**

AKCIJA ZA DOM

prisrčno vabi na

RAJANJE NA LADJI OB LUNINEM SVITU

V soboto, 17. februarja 1968 v sydneyskem zalivu. Zbirališče je **do pol osmih** pri pomolu št. 2, Circular Quay. Štiri ure razvedrila s plesom med tem, ko nas bo nam že poznana ladja "Radar" vozila po morju. Prosimo, bodite točni, ker bo ladja odpeljala iz pristanišča točno ob **osmi uri**. — Vstopnina \$2.00.

Odbor Akcije za Dom

— ★ —

Pri nagradnem žrebanju Akcije za Dom, na "Silvestrovanju" v Guildfordu je bila sreča naklonjena naslednjim trem:

1 nagrada, prenosni televizor: listek št. 906, **Tomaž Možina**, Brisbane.

2. nagrada, tri kose pohištva za dnevno sobo: **Franc Kviznik**, Marrickville, listek št. 621.

3. nagrada, električni sušilec za lase: **Ivan Tomšič**, Auburn, listek št. 191.

— ★ —

Poročilo o dobičku na zabavah Akcije v zadnjem času, kakor tudi imena dozorovalcev v sklad Akcije, bo objavljeno v februarški številki. Zaenkrat le iskrena hvala, da ste se odzvali našemu vabilu.

ZA DESETLETNICO S.D.S.

Ivan Zupan

(Obrnjeno v naš namen)

Kvišku srca, dragi bratje,
sestre, drage vsi dvignimo!
Kvišku glave! — Se kot svatje
jubileja veselimo.

Kolikor hčera in sinov,
društvo, šteješ — živi leta!
Krono venčaj dobrih činov!
je čestitka naša vneta.

SLOVENSKI TABOR

v NEDELJO 21. januarja ob 1. popoldne

Quakers Road, MARAYONG, pri
BLACKTOWNU

SV. MAŠA OB 1. Z LJUDSKIM PETJEM

Nato na obširnem zemljišču športna tekmovalnja, prosta zabava, godba, ples.

Ob 5. taborno zborovanje pod vodstvom
rojaka V. Mrdjena.

MLADINSKI FILM "K E K E C"

Vabljeni narodne noše, mladina posebno
dobrodošla.

S.D.S.

GRANDIOZNA IZBIRA BLAGA — FANTASTIČNO SOLIDNE CENE
PRIJAZNA POSTREŽBA

“ A D R I A ”

CONTINENTAL RECORD & BOOK HOUSE

736 George St., Sydney

(blizu centralne železniške postaje)

NAJVEČJA PRODAJALNA TE VRSTE V AVSTRALIJI

KNJIGE: zelo različne, učbeniki, slovarji — v latinici in cirilici.

NOVINE: dnevniki, tedniki, mesečniki

FOTOGRAFIJE: mesta, razglednice, voščilne karte, barvane

GRAMOFONSKE PLOŠČE: (Jugoton, RT. BELGRAD, Diskos) Narodna, zabavna in klasična godba, božične pesmi, plošče za učenje jezikov

FOLKLORNI IZDELKI: servisi za turško kavo, za pušenje, nakit, lutke narodnih noš, šah, steklenice, vaze za cvetje, čaše, krožniki, torbice in sto drugih podobnih predmetov in zbirke ročnih del.

ISKRENA VOŠČILA ZA SREČNO NOVO LETO!

Oglasite se! Telefonirajte! Pišite nam! Takoj in točno vam postrežemo.

TELEFON: 211 — 5462

PO ŠPORTNEM SVETU

V Ljubljani je 1. novembra jugoslovanska namiznoteniška reprezentanca premagala Švede v prijateljski tekmi s 5:1. Za Jugoslavijo so igrali Šurbek, Vecko in Korpa; Švede so nastopili brez večkratnega evropskega prvaka Alserja. Šurbek je premagal Rosberga z 2:0 in evropskega prvaka Johanssona z 2:1, Korpa Bertharda z 2:1 in Rosberga z 2:0; Vecko pa je premagal Bernharda z 2:1, izgubil pa z Johansonom z 1:2.

V Antwerpenu, Belgija, je bil v začetku novembra IV. evropski košarkarski festival. V prvi tekmi je evropska reprezentanca, v kateri sta igrala Slovenca Daneu in Bas, premagalo moštvo Pitzemburga s 108:88, evropskega prvaka Real

Madrid s 124:97, za konec pa je evropska ekipa premagala tudi belgijskega prvaka Racinga (Malines) s 112:101.

V Karlovcu je 4. novembra Šurbek osvojil naslov mednarodnega jugoslovanskega prvaka, v finalu je premagal Madžara Beleznaia s 3:0, ta pa je premagal Korpo s 3:2 v polfinalu. Ekipno pa so Jugoslovani razočarali, prišli so samo do četrt finala, čeprav so bili favoriti. Pri damah so se Jugoslovanke uvrstile na drugo mesto, med posameznicami pa je zmagala evropska prvakinja Romunka Alexandru pred Nemko Geislerjevo.

Zadar se je z zmago nad madžarskim prvacom Honvedom uvrstil v drugo kolo tekmovanja za pokal evropskih prvakov.

KATERA KRAJEVNA SLOVENSKA IMENA SO SKRITA V TEH STAVKIH?

To ni več naš dom, žal! Enkrat je bil.
Res je žica kar trikrat pretrgana.
Grdoba grdob! Rovari brez konca in kraja!
Fant se samo dotakne žaklja, pa je že truden.
Takah želez ni, ki bi jih ti z roko drobil.
Koliko potreb njegova prošnja našteva?
Slišiš, kako te kličejo k delu?
Kako se počutiš, ko se zemlja potrese?
Povedal si jako lepo: Ni kvaterni petek vsak teden.
Junakom en dan zadostuje za velike uspehe.
Saj sem razumel, ko si prvič povedal.
V našem razredu je en sam črn učenec.
V tej jami rud nikdo ne išče zlata.
Gostič Nada je njeno ime, odkar se je poročila.
Naš je v šoli šele drugi, prvi pa vaš.
Junak nove povesti, Andraž Gošenko, je velik
čudak..

HAIRDRESSING SALON

"MIRA"

25 Dale Street, Fairfield, N.S.W.

se priporoča rojakinjam v Fairfieldu in okoli-
lici za pričeske, ondulacije, kodranje, bar-
vanje in nego las.

Poleg rednih delovnih ur, je salon od-
prt tudi v četrtek zvečer in soboto ves dan.

Cene zmerne: "Special permanent" samo
\$ 3.50

Telefon 72-6392. Mira Radič.

Teh pip res kar nič ni treba
Na palico oprt ovčar ogleduje gorenjski svet,
Ne boš našel opalov, če samo na površju koplješ.
Kako je ime tistemu kraju tik nad mestom?
Od svetlobe lica dekletu žarijo.
Od Podloga tecita ne levo, da bosta varna.
Vsa zasopla ni našla besede.
Živel je tri dni brez jedi in pijače.
Kolikorkrat moremo, stečemo proč.
Kaj bi, kako bi? Strah na strah je pri hiši.

ZA POTOVANJE PO NAJNIZJIH CENAH:

z ladjo: Melbourne — Genova od \$345
na obe strani: od \$728.80

z letalom: Melbourne — Ljubljana od 587-90
na obe strani: od \$1116.30

P. NIKOLICH & B. BATAR

TURISTIČNE AGENCIJE

"PUTNIK"

345 Gertrude St. (vagal Smith St.)
Fitzroy, Melbourne, VIC.
TEL. 419-1584

Po urah: 41-5978 ali 44-6733

S. & K. GOLOBIČ

19 Twenty-first Ave., Mt. Isa, Qld.

Specialists in all types of Plumbing,
also Electric & Oxy Welding

Poslušajte naš radijski program
vsako soboto od 4-4:30 pop.

Valovna dolžina 1370 v krogu 1300 milj

Rojakom v Avstraliji

VESEL BOŽIČ N SREČNO NOVO LETO
1968

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE"

SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4433

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico
ali po osebnem dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo
Tel.: 632-4433 — 632-0349

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne
izdelke: kranjske klobase, ogrske salame,
slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd.
Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi.
Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje
prijatelje!

PODJETJE ZA POHIŠTVO, CANBERRA

JANEZ TADINA

21 Cole St., Downer, ACT

Priporoča se rojakom za naročila za vsa-
kovrstno pohištvo v dnevnih sobah, spalnicah,
kuhinjah in podobno.

Za sedaj sprejema naročila le na domu.

Telefon (po urah): 498-162

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

1. Pristno štajersko bučno olje (Pumpkin Seed Oil) dobite: v Adelaidi pri firmi John Martin; v Melbournu pri firmi Hojnik; v Sydneyu pri g. Olipu.
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
3. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Kdor naroči karto pri nas ali na čigar priporočilo dobimo naročilo, mu damo brezplačno informacije in nasvete v pravnih in poslovnih zadevah.
4. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam posljemo cenik.

ZASTOPNIK za N.S.W.: Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC.: Mrs. M. PERSIČ, 704 Inkerman Rd., Caulfield, VIC. Tel. 50-5391

PHOTO STUDIO

NIKOLICH

108 Gertrude Street

Fitzroy, Melbourne, Vic.
(Blizu je Exhibition Building)

Se priporoča rojakom za naročanje
fotografij vseh vrst.

Nevestam posojamo brezplačno
nove poročne obleke.

Odprto vsak dan od 9. do 1.
in od 3. do 6. ure pop.

Ob sobotah in nedeljah od 9.-7.

Dogovorite se za čas preko telefona:
41-5978. Izven ur: 44-6733

